Zaaknr. 1082043
Kenmerk 1084364

NOTULEN VERGADERING ALGEMEEN BESTUUR 23 SEPTEMBER 2026

Verslag van de openbare vergadering van het algemeen bestuur van waterschap Brabantse Delta d.d. 23 september 2026 om 19.00 uur

Aanwezig:

De voorzitter: B.J.J. Bengevoord
De secretaris-directeur: A. Meuleman
Leden: A.L.G. Arnold, B. Antonissen-Vis, W. de Beer, M.A.J.M. Broekmans, R.L. Dujardin, E.C. Goos, M.G.M. Gosens, A.E.J. Govers-Gabriëls, A.J.D. Hagenaars, T. Hendrickx, L.H. van der Kallen, J.A.M. Kavelaars, W.W.J.F. de Koning-Bogers, C.A.M. Korst-Dingemans, G.H. Logt, L.G. Maas, P.C. von Meijenfeldt, P. Merkx, A. Overeem, C.M.J. Pallandt, J. Pals, F.A.H.E. Post, C.A.J. de Regt-Taks, H. Schouwenaars, C.A.G. Sneep, P. Stehouwer, J. Voets, J. Vrinds, G. Vruwink

Afwezig: K. van den Berg, H.L. Knook

Notulist: Y. van Lanen, Het Notuleercentrum

1. Opening en mededelingen

Voorzitter: Dames en heren, het is 19.00 uur. Mag ik u allemaal verzoeken om uw plaatsen in te gaan nemen? Dan heet ik u allemaal van harte welkom bij deze vergadering van het algemeen bestuur van waterschap Brabantse Delta van 23 september 2026.
Wij hebben een bericht van verhindering gekregen van mevrouw Van den Berg en van de heer Knook.
Ik heb geen mededelingen voor u.

1.a Vaststellen agenda

Voorzitter: Ik zou graag met u willen kijken naar de agenda, als agendapunt 1.a. Daarbij zijn er twee…

De heer Stehouwer: Ik zou graag een verzoek willen doen. De agenda ziet er redelijk kort uit voor vanavond en dat wilde ik graag zo houden, maar aan de andere kant, wij hebben de ene motie pas gisteravond om 23.00 uur gekregen en de andere kwam vandaag op de agenda. Ik zou graag een minuutje of tien schorsen, zodat we in ieder geval met de fractie even die moties en ons standpunt daarover kunnen bespreken.

Voorzitter: Dank u wel. Mijn voorstel zou zijn om die twee moties - als die daadwerkelijk ingediend worden? Ik zie knikkende gezichten - aan de agenda toe te voegen als agendapunt 2.d en 2.e. Als we daar zijn zullen we dan even tien minuten schorsen.

Mevrouw Korst-Dingemans: U was zo snel! Wij wilden vragen om die tweede motie, die blijkbaar nog maar net op de agenda staat, op een ander moment te gaan behandelen. De motie-pfas, wij hebben die niet met onze fractie kunnen bespreken en we hebben afspraken gemaakt om niet op deze manier een agenda te vullen. Dus ik zou graag de motie die vanmiddag is binnengekomen niet behandelen. Wij zullen hem in ieder geval niet behandelen.

Voorzitter: Dank u wel. Dus u doet een ordevoorstel om de motie vreemd 'Naar een gifvrij Noord-Brabant een bloedserieus onderwerp pfas' van de fractie Natuurterreinen niet toe te voegen aan de agenda. Dat doen we even als ordevoorstel. Mag ik voorstanders daarvan zien? [*er heerst wat onduidelijkheid, onverstaanbaar*]

De heer Von Meijenfeldt: Voorzitter. Mag de indiener er ook nog iets over zeggen?

Voorzitter: Nee, we doen eerst het ordevoorstel. Er wordt een ordevoorstel ingebracht, dat gaan we behandelen en daarna, als we het gaan behandelen, mag u er alles over zeggen. Maar er wordt nu een ordevoorstel gedaan om het niet te behandelen, dat gaan we nu eerst doen. We gaan daar geen debatje over houden, over ordedingen. Dus mevrouw Korst heeft voorgesteld om hem niet te behandelen. Ik kijk even naast mij. Sorry, u moet nog één keer uw hand omhoog doen. (telt) Veertien voor het voorstel. We hebben 28 mensen, de stemmen staken.

Mevrouw Govers-Gabriëls: We hebben 27 mensen. Ton Overeem is er ook niet.

Voorzitter: O ja, excuus! We zijn met 27, de heer Overeem is er ook niet. Dat betekent dat het voorstel is aangenomen en dat dat agendapunt dus niet zullen behandelen vandaag. Ik stel voor om het dan volgende keer op de agenda te zetten. De heer Von Meijenfeldt wil daar iets over zeggen?

De heer Von Meijenfeldt: Voorzitter. Ik betreur deze gang van zaken. Het betekent dat wij in feite onszelf vleugellam verklaren. Het is in de politiek en zoals wij hier zitten – ik spreek niet namens een politieke partij maar wel als een van de leden van dit algemeen bestuur – moet het toch zo zijn dat we ook in de vergadering moties kunnen indienen? Kijk maar eens in het Provinciehuis in Den Bosch bij een Statenvergadering, het is misschien goed als de tegenstemmers daar eens een keer gaan kijken; daar worden in de vergadering moties opgesteld en behandeld. Datzelfde gebeurt in de Kamer, had van de week maar even gekeken, naar de discussie die daar was. Dus ik vind het doodzonde dat voor zo'n belangrijk onderwerp – en het zal wel blijken hoe belangrijk dit is – we niet eens de moed hebben om dit staande de vergadering te bespreken. Een schorsing had ik prima gevonden, tien minuten schorsing was prima geweest en dat had in ieder geval de gelegenheid gegeven om het wel te behandelen.

Voorzitter: Dank u wel. Dan hebben wij een gewijzigde agenda, waar dus alleen het…

De heer Pals: Voorzitter. Ik wil toch even helder hebben hoe een motie vreemd via een ordevoorstel van de agenda kan worden gehaald. Want volgens mij heb je om een motie vreemd in te dienen drie of meer leden nodig, dus ik wil helder hebben of dat op basis van het reglement van orde überhaupt kan.

Voorzitter: Volgens mij gaat u over uw eigen agenda. We waren bezig om die vast te stellen. Het voorstel was, omdat hij door drie mensen is ingediend, om hem op de agenda te zetten. Er is

zojuist gezegd dat men vindt dat de motie te laat is ingediend, dat men hem niet wil bespreken. Dus mijn voorstel zal zijn dat we hem bij de volgende vergadering boven aan de agenda zetten, dan kunnen we hem dan bespreken met elkaar. Dan heeft iedereen de tijd gehad om hem te bespreken. Ik zie u nog vragend kijken.

De heer Schouwenaars: Voorzitter.

Voorzitter: Nee, de heer Pals was nu aan het woord.

De heer Pals: Ik ben het reglement van orde even aan het doorlezen, vandaar voorzitter.

De heer Schouwenaars: Dan zou ik aan de heer Pals willen vragen om dat goed te lezen, want volgens mij is het dat als je een motie indient daarmee automatisch een agendapunt.

Voorzitter: Dank u wel. Wij gaan ernaar kijken, mocht het… Ik kijk ook even aan de linkerzijde, mocht daar nog heel anders over gedacht worden dan zullen we daar later op terugkomen. Er wordt sowieso geschorst voor agendapunt 2.d.
Dan gaan wij door naar agendapunt 1.b…

De heer Von Meijenfeldt: Voorzitter. Ik heb nog een punt van orde. Wij hebben in de laatste commissie vorige week een voorbehoud gemaakt voor agendapunt 5.a is dat geloof ik? Over het grondbeleid, of dat al dan niet behandeld zou moeten worden wat onze fractie betreft. Dat hoeft niet, wij zijn blij met de beantwoording van de vragen door het DB.

Voorzitter: Oké, dank u wel.

1.b AB leden en burgerleden

1.b.1 Installatie burgerlid (fractie 50Plus)

Voorzitter: Dan gaan wij door naar het agendapunt 1.b.1, de installatie van een burgerlid vanuit de fractie 50PLUS. Daarvoor geef ik graag het woord aan de heer Maas, voor de commissie geloofsbrieven.

De heer Maas: Voorzitter. Beste leden van het algemeen bestuur, vanavond beslissen wij over de toelating van een burgerlid. De commissie voor de geloofsbrieven heeft haar onderzoek verricht. Het betreft hier de toelating van mevrouw Jolanda van den Bogaard van de fractie 50PLUS als burgerlid van het algemeen bestuur. De commissie voor de geloofsbrieven is op 8 september 2026 bijeengekomen. Het onderzoek van de geloofsbrief vindt plaats op basis van hetgeen hiertoe in de verordening burgerleden en de Waterschapswet is bepaald en dat wat hierover staat in het reglement van orde van ons algemeen bestuur. In bijgevoegd rapport vindt u onze bevindingen. Er zijn naar de mening van de commissie geen geschillen met betrekking tot de geloofsbrief. De commissie adviseert dan ook de toelating als burgerlid. Tot slot merkt de commissie nog wel het volgende op: een burgerlid wordt geacht bij iedere commissiebespreking een afweging te maken of er deelgenomen kan worden aan de beraadslaging, in die zin dat een burgerlid bijvoorbeeld niet deel kan nemen aan de beraadslaging over een aangelegenheid die hem of haar rechtstreeks of middellijk of persoonlijk aangaat, dan wel waarbij men als

vertegenwoordiger is betrokken. Dit geldt ook voor de beraadslaging over een lichaam waarin hij of zij rekenplichtig is of tot welks bestuur men behoort. Was getekend, de commissie voor de geloofsbrieven: de heer L. Maas, señor T. Overeem en de heer Stehouwer. Dank u wel.

Voorzitter: Dank u wel mijnheer Maas voor dit werk. Ik vraag aan het algemeen bestuur: kunt u bij acclamatie overgaan tot benoeming van mevrouw Van den Bogaard tot commissielid? Ja, dat is het geval. Dan nodig ik u uit om hier voor mij de eed af te leggen en vraag k alle andere aanwezigen, voor zover mogelijk, om te gaan staan.
U heeft ervoor gekozen om de eed af te leggen. Dan mag u twee vingers in de lucht doen, dan lees ik het voor en zegt u aan het einde: zo waarlijk helpe mij God almachtig.
Ik zweer dat ik, om tot burgerlid te worden gekozen of benoemd, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, aan iemand enige gift of gunst heb gedaan of beloofd. Ik zweer dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk van iemand enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik zweer dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als burgerlid naar eer en geweten zal vervullen.
En dan zegt u?

Mevrouw Van den Boogaard: Zo waarlijk helpe mij God almachtig.

Voorzitter: Van harte gefeliciteerd en welkom. U krijgt nog een mooi boek. Alstublieft en veel succes.

1.c Insprekers

Voorzitter: Dan vervolgen wij onze agenda met 1.c, de insprekers. Die zijn er niet.

2 Bespreekstukken

2.a Gedragscode algemeen bestuur en dagelijks bestuur

Voorzitter: Daarmee gaan wij door naar het agendapunt 2.a, de gedragscode algemeen bestuur en dagelijks bestuur. Aangezien het mijn portefeuille betreft heb ik mevrouw Govers als loco-dijkgraaf gevraagd om dit agendapunt voor te zitten, dus ik leg de leiding van de vergadering in haar handen.

Mevrouw Govers-Gabriëls: Jeetje, wat een verantwoordelijkheid. Dank u wel. Ik weet niet of er nog een inleiding nodig is of dat ik gelijk met de fracties ga beginnen? Dan begin in links. bij de fractie Ons Water, heeft u een inbreng op dit agendapunt? Nee. BBB? Ook niet. Mevrouw Goos? Nee. Ik kan beter vragen wie er wel een inbreng heeft. De VVD.

De heer Pals: Voorzitter. Voor de vergadering hadden wij een amendement rondgestuurd. Dit hebben wij nog niet ingediend, omdat we ook de reactie van de portefeuillehouder willen weten over financiële belangen. Deze vervallen nu in de gedragscode die voorligt en de toelichting was: hij valt onder de nevenfuncties. Wat ons betreft is dat een beetje kort door de bocht, want wanneer je het niet expliciet opneemt: geen kip die er meer naar kraait, geen haan die er meer

naar kijkt. Het is… ja. [*onhoorbaar*] Dat is ook de bedoeling, goed dat u oplet, mevrouw De Regt. Dus wij zouden wel graag van de portefeuille een toezegging krijgen: wanneer je nevenfuncties opvraagt aan je AB-leden en burgerleden, vraag dan ook expliciet om die financiële belangen mee te nemen in die uitvraag, want een financieel belang hoeft niet per se in een nevenfunctie te zitten, het kan ook daarbuiten vallen. Gisteren is er ook nog een wetsvoorstel aangenomen in de Tweede Kamer, dat gaat nu naar de Eerste Kamer, dat gaat over financiële belangen bij DB-leden. Daarin wordt expliciet over financiële belangen gesproken, dus het is actueel en wat ons betreft zou het ook opgenomen moeten worden in de gedragscode. Het verengt de boel niet, het is gewoon een extra toets die je meeneemt en daarin vastlegt. Dus daar zou ik nog wel graag een antwoord van de portefeuillehouder op willen hebben.

Mevrouw Govers-Gabriëls: Dank u wel, ik denk dat de portefeuillehouder daar dadelijk op terugkomt. Ik zag bij mevrouw De Regt ook dat u iets wilde inbrengen.

Mevrouw De Regt-Taks: Nou ja, niet zo veel, want in de commissie heeft mijn collega dat allemaal verwoord. Het verzamelamendement kunnen wij breed steunen en wij bedanken de ondersteuning en de andere fracties op hun inbreng op dat amendement.

Mevrouw Govers-Gabriëls: U zegt, voor het verzamelamendement; dat is een ander amendement dan waar mijnheer Pals het zojuist over had, hè? Dat dat even duidelijk is.
Ik zie de heer Schouwenaars nog?

De heer Schouwenaars: Voorzitter. Het is uitgebreid besproken in de commissie. Het was heel duidelijk dat integriteitsbeleid juist gaat over het met elkaar ergens over hebben. We hebben één omissie ontdekt in het stuk, dat is het feit dat in de bestaande vigerende verordening gevraagd wordt, of verwacht wordt dat mensen financiële belangen melden. Dat staat niet in de nieuwe verordening, daarvoor hadden wij het amendement voorbereid. De VVD zei: wij steunen dat amendement, wij willen dat graag samen indienen. Tot nu toe is het nog niet ingediend dus ik behoud mij even het recht voor om, afhankelijk van het antwoord van de portefeuillehouder, twee amendementen in te dienen om die wijziging te realiseren.

Mevrouw Govers-Gabriëls: Dan heb ik een verhelderende vraag, want u diende toch net uw amendement in?

De heer Pals: Ik heb gezegd dat we het amendement pas in zullen dienen na beantwoording van de portefeuillehouder. Dat zei ik.

Mevrouw Govers-Gabriëls: Dan wachten we dat even af. Iemand anders die nog op dit agendapunt…

De heer Merkx: Voorzitter. In principe staan er een hele hoop positieve dingen in, alleen hebben wij ook weer twee aandachtspunten. Die komen eigenlijk een beetje overeen met de VVD: waarom wordt de termijn voor het melden van nevenfuncties verruimd van een week naar een maand? Dat is een van de vragen en de andere: waarom vervalt de afzonderlijke verplichting om financiële belangen te melden, en hoe blijft voldoende transparantie en controle gewaarborgd? Dus ook dat zouden wij graag horen.

Mevrouw Pallandt: Voorzitter. De Partij voor de Dieren is erg te spreken over de manier waarop er gehoor is gegeven aan verbeterpunten die wij zelf, maar ook andere fracties, nog bij de gedragscode zagen. Er ligt een verzamelamendement voor dat de gedragscodes voor AB en DB meer gelijktrekt, een amendement van de VVD dat het melden van financiële belangen borgt en het laatste puzzelstukje wordt meegenomen in het reglement van orde dat binnenkort aan het AB wordt voorgelegd, namelijk: hoe gaan we om met integriteitsvraagstukken die zich tijdens de openbare vergadering voordoen? Wij hopen van harte dat beide amendementen door het AB zullen worden aangenomen maar, voorzitter, wij zouden de Partij voor de Dieren niet zijn als we bij zo'n belangrijk agendapunt geen moreel appel aan dit algemeen bestuur zouden doen. Dit is gekoppeld aan een actualiteit, want we hebben recent allemaal uit het nieuws kunnen vernemen dat bewindspersonen en zelfs onze minister-president veelvuldig AI gebruiken in hun werk. Zelfs voor het herdenken van grote tragedies werden teksten van een chatbot gebruikt en voorzitter, dat baart ons zorgen. Een zekere columnist van De Volkskrant noemde het 'fysiek aanwezig, intellectueel afwezig' en constateerde dat authenticiteit in de politiek onverminderd belangrijk is en blijft. Ik wil de vurige wens uitspreken dat dit algemeen en dagelijks bestuur zichzelf blijven kenmerken door hun kennis, passie en overtuigingen in het ambt te laten doorklinken. Of dat nu is in mondelinge bijdragen, technische en schriftelijke vragen of socialemediaposts die gaan over het waterschap. Wij zijn verkozen om het eervolle ambt van volksvertegenwoordiger te vervullen; niet de chatbots die ons dag en nacht verleiden om gebruik te maken van hun vlakke teksten en flauwe oneliners. Want chatbots zijn uiteindelijk niet meer en niet minder dan woordvoorspelmachines en als we ons van die machines afhankelijk maken, voorspel ik in ieder geval dat we uiteindelijk allemaal hetzelfde gaan klinken en dat we als hoogste bestuur van het waterschap ons karakter verliezen. Tot zover, voorzitter.

Mevrouw Govers-Gabriëls: Nou, een duidelijke hartenkreet. Iemand anders die nog iets toe wil voegen aan de gedragscode?

De heer Logt: Voorzitter. Wij wachten het antwoord af van het DB ten aanzien van de voorgenomen motie en dan komen wij er in de tweede termijn op terug.

Mevrouw Govers-Gabriëls: Dan heb ik iedereen gehad. Nee, toch nog 50PLUS, de heer Vruwink.

De heer Vruwink: Voorzitter. Ik ben het helemaal eens met wat mevrouw Pallandt zegt, we moeten echt ver wegblijven van het hele AI-gebeuren. Het kan je helpen, hier beneden staat een heel mooi apparaat, vandaag was blijkbaar bekend dat het er stond. Dat kun je gebruiken, maar het zijn allemaal vlakke antwoorden die je krijgt. Ik denk dat wij daarvan af moeten blijven. Helemaal zonder zal misschien niet kunnen in de toekomst, maar blijf ervan af.

Mevrouw Govers-Gabriëls: We hebben het over de gedragscode hè, even voor de duidelijkheid. Dan geef ik nu het woord aan de portefeuillehouder.

De heer Bengevoord: Voorzitter. Dank iedereen die input heeft gegeven. Eigenlijk zijn er nog twee dingen. Naar de CDA-fractie: wij hebben het in de commissie vooral gehad over uitvoerbaarheid. U vroeg: waarom is het van een week naar een maand gegaan? Dat zit hem er vooral in dat we ook gewoon pragmatisch kijken dat die regeling moet werken. Als iemand benoemd is, het geeft even iets meer tijd, we zorgen dat het op orde komt dus er zit geen groter

plan achter. Het is gewoon zorgen dat het werkbaar is, dus vandaar dat die termijn iets opgehoogd is.
En dan gaat het over de financiën; een aantal van u vraagt daarover. Ook in de commissie heb ik u daarvan gezegd wat het DB daarvan vond, namelijk dat dit is overgenomen uit de modelverordeningen die onze koepels gebruiken; de VNG, de Unie van Waterschappen en het IPO. Als je die regelingen ziet verschuift steeds meer de focus niet naar het specifiek financiële belang, maar gewoon: wat is je functie en wat hoort daarbij? Ik wijs u allemaal ook nog even op artikel 3.2 uit de gedragscode. U hoeft niet te gaan kijken, ik kan het u voorlezen, namelijk dat je geen informatie mag gebruiken die je uit hoofde van je functie hebt, om je eigen belang te bevoordelen. Volgens mij ondervang je dat financiële [onverstaanbaar, 0:20:33]. Zegt u met elkaar 'doet moet wel', dan is het aan u, dan moet u daar vanavond over stemmen. Dan doet u iets wat nu bij de koepels in ieder geval niet wordt gedaan. We kunnen het vastleggen, maar ik blijf u ook vooral erop zeggen – en daar begon een van de eerste sprekers mee: integriteit is niet iets van lijstjes bijhouden of vinkjes zetten, integriteit gedijt bij het gesprek over integriteit. Dat zullen we met elkaar moeten hebben en dan kun je nog tien extra dingen opvragen - waar iemand woont, wat voor schulden je hebt, allemaal dat soort dingen – maar dat gaat uiteindelijk het echte gesprek over integriteit niet helpen. Dus het is aan u of u dat wilt. Als u tot dat amendement overgaat dan zal het DB dat netjes uitvoeren, maar ik wijs erop dat het én een extra administratieve last is én dat het dus afwijkt van de codes die onze koepels besloten hebben. Tot zover, voorzitter.

Mevrouw Govers-Gabriëls: Dank u wel, mijnheer Bengevoord. Inderdaad, aandacht voor de organisatie die hiermee extra belast wordt is ook wel relevante informatie. Mijnheer Van der Kallen, uw tweede termijn?

De heer Van der Kallen: Ja. Voorzitter. Mede naar aanleiding van de inbreng van de geachte collega's: als de motie van de VVD wordt ingediend, zullen wij die steunen. De andere motie die er is zullen wij ook steunen. Met betrekking tot de vraag van het CDA met betrekking tot de vier weken en de maand zijn wij voor een maand, simpelweg omdat één week wel heel kort is als je financiële belangen zou hebben – ik heb ze niet, behalve in mezelf en in mijn eigen huis – dan duurt het enige tijd om daar afscheid van te nemen. Ik denk dat degenen die ze wel hebben in de gelegenheid moeten zijn om van die financiële belangen afscheid te nemen of dat op een andere manier te regelen.
Dan het AI-verhaal en daar ga ik even voor staan. Ik ben - en soms zeg ik het - een geboren luddiet. Voor sommigen is dat heel ingewikkeld, maar ik heb in het verleden over de geschiedenis van het luddisme heel uitgebreid geschreven en zelfs een partijprogramma geschreven voor de Hollandse Democratische Luddieten. Ik zie de risico's van mechanisatie van de textielindustrie in de jaren 1760; het duurde tot 1840 voordat de samenleving dat had geabsorbeerd. Daarna de automatiseringsgolf rond 1980; het duurde bijna tot 2010 voordat de samenleving dat echt had geabsorbeerd. En nu AI. Ik vind… Als luddiet zal ik dat nooit gebruiken. Anderzijds wil ik geen enkele collega op wat voor manier dan ook opleggen om bij gebrek aan kennis of argumenten of houding of authenticiteit dat te gebruiken. Dat is de democratie. Ik heb er een opvatting over, maar die geldt voor mezelf. Als sociaaldemocraat zeg ik: ik zal het nooit gebruiken. En ik denk dat de kiezer ervoor is … Eén keer in de vier jaar mag de kiezer over de authenticiteit van haar vertegenwoordigers oordelen, dus als er een motie wordt ingediend om AI te verbieden of te zeggen 'dat past niet', dan zeg ik: ik ben geen verbieder van iets wat ik zelf niet zal gebruiken, want dat is makkelijk verbieden, maar ik ben vrij om er geen

gebruik van te maken. En ik wil een ander de vrijheid geven om er wél gebruik van te maken, dat is aan hem of haar zelf ter beslissing. Voorzitter, tot zover.

Mevrouw Govers-Gabriëls: Dank u wel, mijnheer Van der Kallen. U noemde twee keer het woord motie, maar u bedoelde de amendementen, denk ik.

De heer Van der Kallen: Ja. Beide amendementen zullen wij steunen, mits ingediend.

Mevrouw Govers-Gabriëls: Ik ga eerst aan de VVD vragen: wilt u uw amendement indienen, ja dan nee?

Mevrouw Pallandt: Ik heb het amendement zojuist ook naar de ondersteuning gestuurd, dat het ingediend wordt naar aanleiding van wat de portefeuillehouder heeft gezegd. Ik weet niet of ik nu al gelijk mijn tweede termijn moet doen? We hebben de argumentatie van de portefeuillehouder gehoord. Wij zijn niet heel gevoelig, als het gaat om de integriteit, voor de reden van meer administratieve last. Dat is wat ons betreft ook een drogreden, waarom? Het gebeurt nu ook al. De nevenfuncties, de financiële belangen worden nu ook al gevraagd. Het is niet méér administratieve last dan er nu al is en met integriteit zou dat ook geen reden moeten zijn. Integer ben je niet een beetje, nee, integer ben je helemaal. Dus dat gezegd hebbende dienen wij het amendement wel in, omdat het wat ons betreft echt dusdanig belangrijk is dat we het er wel in willen hebben.

Mevrouw Govers-Gabriëls: Oké, dus dat is nu voor iedereen duidelijk, dan kan men dat in de tweede termijn meenemen. Er is nu sprake van twee amendementen: het verzamelamendement en het zojuist ingediende amendement door de VVD. Samen met PRO neem ik aan? Ik zie ja knikken. Dan kunt u dat in uw tweede termijn inbrengen. En ik hoor...

Mevrouw Pallandt: Wij zijn ook mede-indiener.

Mevrouw Govers-Gabriëls: Partij voor de Dieren is tevens mede-indiener. Oké. Mijnheer Stehouwer, ik dacht dat ik uw hand zag.

De heer Stehouwer: Dat klopt, tweede termijn. Met het verzamelamendement stemmen wij uiteraard in, onze naam staat eronder en niet voor niets. Het tweede amendement, net door de VVD ingebracht, zullen wij niet steunen. Wij volgen daarin de portefeuillehouder.

Mevrouw Govers-Gabriëls: Oké, dank u wel. Mevrouw Goos, wilt u misschien op het amendementen reageren?

Mevrouw Goos: Ja, de OWP is wel voor het verzamelamendement, daar stemmen wij mee in, maar niet met het amendement van de VVD. Daar stemmen wij niet in mee.

Mevrouw Govers-Gabriëls: Dank u wel. Mijnheer Schouwenaars, tweede termijn?

De heer Schouwenaars: Voorzitter. Wij dienen beide amendementen mee in, maar ik heb even een opmerking van orde. Je zult maar thuis zitten en naar deze vergadering kijken. Er wordt

gesproken over amendementen, terwijl die nog niet genoemd zijn. Daar moeten we toch aandacht aan schenken, dat het aantrekkelijk is voor mensen om deze vergadering te volgen? We willen met elkaar praten over amendementen waar we allemaal de inhoud van kennen, dat is een beetje vreemd. Maar wij steunen die amendementen. Wat ons betreft zullen ze ook wat sneller gepubliceerd moeten worden.

Mevrouw Govers-Gabriëls: Oké, dank u wel. Dat is dan mijn handicap als voorzitter, want ik ben in de veronderstelling dat iedereen dat online gelijk mee kan kijken, maar we horen natuurlijk formeel de tekst voor te lezen.

De heer Post: Voorzitter, een ordepunt.

Mevrouw Govers-Gabriëls: Ik hoor geluid en ik weet niet waar het vandaan komt. O, mijnheer Post.

De heer Post: Ik heb een ordevoorstel. De tekst kent niet iedereen, ik vind gewoon dat er tien minuten geschorst moet worden, want we zijn natuurlijk overvallen door het tweede amendement.

Mevrouw Govers-Gabriëls: Een voorstel tot schorsing moeten we altijd honoreren en dat doen we graag. Dus over tien minuten zien we elkaar terug. Om 19.37 uur.

De vergadering wordt geschorst gedurende tien minuten.

Mevrouw Govers-Gabriëls: Dames en heren, de tien minuten schorsing is voorbij. Wilt u allemaal uw posities weer innemen? Wie had om de schorsing gevraagd? Dat was mijnheer Post, dacht ik. Wat heeft de schorsing u opgeleverd? U wilde volgens mij alleen het amendement lezen, hè? Mijnheer Post, u had toch om de schorsing gevraagd, of ben ik nu niet bij de les?

De heer Post: Sorry, ik zat nog even in gesprek. Ja, ik heb om de schorsing gevraagd. De schorsing is uitstekend verlopen, we hebben fractieberaad gehad en wij stemmen in met beide voorstellen van de VVD.

Mevrouw Govers-Gabriëls: Dank u wel. Iedereen heeft nu dus het amendement tot zich kunnen nemen, wat door de VVD is ingebracht. Dan ga ik verder waar ik gebleven was, mevrouw De Regt.

Mevrouw De Regt-Taks: Voorzitter. Wij hadden ook de VVD al een mailtje gestuurd over dat we de term financiële belangen nogal vaag vinden. En als je deze regeling wilt, dat die dus transparantie biedt en zonder dat bestuurders voortdurend hoeven te gissen wat ze moeten melden, dan moet de tekst volgens ons dan ook drie dingen bevatten: definiëren wat een financieel belang is, aangeven wanneer het meldplichtig is en duidelijk maken welke gegevens openbaar worden. Jammer genoeg zie ik dat ook niet terug in dit amendement, terwijl we het van tevoren aangegeven hebben, en wij stemmen dus ook tegen het amendement van de VVD en blijven nog steeds voorstander van het algemeen amendement.

Mevrouw Govers-Gabriëls: Dank u wel. Mijnheer Pals had zijn tweede termijn gehad. Iemand anders nog? Ja, toch wel, mijnheer Arnold.

De heer Arnold: Voorzitter. Ik had nog niet gereageerd, ook niet in de eerste termijn. Wij stemmen in met beide argumenten en ik wil vooral ook de ondersteuning, waardering uitspreken voor het verzamelamendement wat zij namens ons hebben opgesteld.

Mevrouw Pallandt: Voorzitter. Ik ben blij dat ik nog even mag, want ik merk toch nog steeds wat misverstanden over het amendement van de financiële belangen. Even voor de duidelijkheid: het gaat er dus om dat we eigenlijk iets willen behouden wat nu al het geval is. Dus ook de tekst, moet je bedenken, het is dus niet zo dat Joey net iets zelf heeft verzonnen en dat erin wil zetten; het gaat er eigenlijk om om iets in stand te houden wat we nu al hebben en wat we kwijt zouden raken, wat dus zorgt dat we iets minder controle hebben over dat stukje van integriteit dat je dan wel kunt uitdrukken in iets zwart op wits. Ja, ik vind dat zonde, maar laat het dus duidelijk zijn: het is niet zo dat we iets erbij willen hebben, we willen iets behouden wat nu weggehaald dreigt te worden.
En verder wil ik even rechtzetten, gezien het gepassioneerde betoog zojuist van mijnheer Van der Kallen, dat ik dus niet voorstelde om ons allen een AI-verbod op te leggen. Ik wilde alleen een moreel appel doen om wel onze authenticiteit te behouden, dus om verstandig om te gaan met AI, gewoon aangezet door de actualiteit daarover landelijk: laten wij dat voorbeeld vooral hier niet volgen. Dat was hem, dank u wel.

Mevrouw Govers-Gabriëls: Dank u wel voor die verduidelijking. En wij hebben het hier ook over een advies wat door de koepels is voorgelegd hè, dat ook even duidelijk makend. Ik denk dat mijnheer Logt nog iets wilde vertellen?

De heer Logt: Voorzitter. Eerst maar even beginnen met het verzamelamendement, wat de vertaling is van de behandeling in de commissie en wat uitstekend verwoord is door de bestuursondersteuning. Dank daarvoor.
Ten aanzien van de modelverordening of de verordening die voorligt, waarin ook een aantal extra dingen zijn opgenomen die wij zelf hebben gehad, ten aanzien van burgerleden bijvoorbeeld, dan zit die gewoon goed in elkaar. Er is ook heel bewust gekozen - ik denk dat het een breder argument is dan alleen maar de belasting van de organisatie - om de financiële belangen er juist uit weg te halen, omdat het eigenlijk een verenging is. Je moet juist over integriteit veel breder praten dan alleen maar de verenging van financiële belangen. Met het amendement wat nu voorligt gaan we weer terug naar financiële belangen, terwijl in het kader van integriteit ook sociale belangen een veel groter rol gaan spelen. Je moet het goed melden met elkaar, wat er speelt, en in een jaarlijks gesprek, wat wij jaarlijks zouden moeten hebben over integriteit, komt het financiële maar ook andere zaken aan de orde, ook ten aanzien van sociale media die je bijvoorbeeld gebruikt met belangen die ik heb ten aanzien van de ene functie, ten aanzien van de andere functie. Ja, ik heb net een nieuwe functie als voorzitter van Samenstichting Oud Gastel, die heb ik nog niet gemeld. Ja, dat had ik misschien binnen een week moeten doen, volgens de huidige regeling, maar dat zal ik niet binnen een week doen, of het nu een financieel belang is of niet. Want het kan best zijn dat er een bepaald belang straks uit voortkomt met het waterschap, weet ik veel wat het is, maar daar moet je je van realiseren: daar gaat integriteit over, het integriteitsdebat. Dus ik ben er helemaal geen voorstander van om het financiële weer op te nemen, omdat het een verenging is. En er is niet voor niks in de modelverordening, die ook gebaseerd is… Het is niet alleen het IPO maar ook de VNG die het eruit haalt. Ik pak hem breder dan alleen maar de organisatorische en administratieve aspecten, want er zijn andere aspecten, die ik ook al in de commissie heb gezegd.

Ten aanzien van AI: sinds kort gebruik ik het ook, maar ik gebruik het wel op mijn eigen teksten om de spelfouten bijvoorbeeld eruit te halen, de typfouten eruit te halen, als ondersteuning. Maar je moet blijven nadenken, want als je dat niet doet en je gebruikt het een keer… Ik heb het een keer gedaan, ik denk: hé, ik zal de Waterschapswet er eens op naslaan. Dat artikel was gewoon vervallen, terwijl het wel terugkwam. Dus je moet echt heel goed blijven nadenken en die oproep steun ik volledig, die mevrouw Palland doet: laten we blijven nadenken. Maar we moeten er niet voor weglopen; we hebben ooit tegen molens gevochten en tegenwoordig hebben we windmolens staan. Dus er is gewoon vooruitgang en daar moet je ook gebruik van maken. En ja, uiteraard moeten we authenticiteit bewaren, maar we zullen met de verkiezingen straks in maart 2027 zeker met elkaar de discussie aangaan. Tot zover onze tweede termijn, voorzitter.

Mevrouw Govers-Gabriëls: Mijnheer Van der Kallen, mijnheer Pals was eerst, daarna krijgt u het woord. En u [*de heer Logt*] heeft bij dezen gemeld dat u een nevenfunctie heeft als voorzitter, dus gefeliciteerd alvast. Mijnheer Pals.

De heer Logt: Ik hoef het niet meer schriftelijk te melden?

Mevrouw Govers-Gabriëls: Ook voor u geldt dat.

De heer Pals: Voorzitter. Ik wil toch even een interruptie plegen op het betoog van de heer Logt met zijn verenging; vindt de heer Logt dat de vorige gedragscode verengd was? Want met dit opnemen vereng je het niet, je vult het aan. Je verengt het niet. De definitie zoals die in de modelverordening staat blijft gehanteerd, die verruiming, dat breder trekken. Dit doe je erbij, het is geen verenging, het is gewoon een extra aanvulling, extra check.

Mevrouw Govers-Gabriëls: Dus wat is uw vraag?

De heer Pals: Dat zei ik, hoe ziet de heer Logt dat het een verenging is, terwijl het geen verenging is maar een aanvulling?

De heer Logt: Voorzitter. In de vorige verordening, of in de huidige verordening moet ik eigenlijk nog zeggen, staat gewoon ‘ten aanzien van financiële belangen’. En als je niet oppast, dan pak je de rest er niet bij, maar dan pak je alleen maar het financiële belang, maar dat kan ook een ander belang zijn. Dus door het eruit te halen verruim je de beschrijving en ga je dus veel beter dat benoemen. En anders zeg je: ja, maar er staat alleen maar financieel belang in, dus ik hoef dat alleen maar te melden, en dan ga je die discussie krijgen. En die discussie wil je juist voorkomen door het eruit te halen, want je kunt dan ook in de toelichting nog eens een keer schrijven: het is alles. Ten aanzien van sociale media, financieel belang, belang van een partner of wat dan ook. Dus veel breder. En in het jaarlijkse gesprek over integriteit gaan we het niet hebben over vijftig euro aan cadeautjes, maar gaan we het juist daarover hebben wat mij betreft. En daar is de dijkgraaf als hoeder voor de integriteit, net zoals een burgemeester en een commissaris dat is voor... Dus dat is mijn bevlogenheid daarin.

Mevrouw Govers-Gabriëls: Het is duidelijk, dank u wel. Mijnheer Van der Kallen had ook nog een interruptie?

De heer Van der Kallen: Nee hoor, het is over.

Mevrouw Govers-Gabriëls: Oh, dat is jammer.

De heer Van der Kallen: Voorzitter. De interruptie was tijdelijk geweest, want we hebben ooit molens bevochten, zei hij. En ik zag even Don Quichot met zijn hulpen en toen dacht ik: welke molens? Want we hebben alleen maar goede molens en ik dacht dat een representant van Water Natuurlijk toch alleen maar in zijn hoofd goede molens zou hebben, tenzij de heer Logt echt even terugging in de tijd.

Mevrouw Govers-Gabriëls: Oké, dank u wel. Iemand nog een… Ja, mevrouw Pallandt. U heeft uw tweede termijn al gehad, dus heeft u een interruptie?

Mevrouw Pallandt: Ja, dat klopt. Ik wilde even zeggen dat, ondanks dat ik blij ben dat de heer Logt zijn reactie niet door AI heeft laten schrijven, want die zou waarschijnlijk hebben gezegd dat dit niet een heel logische redenering is. Maar ik toch even inderdaad vragen: hoe kunt u nou stellen dat mensen zeggen 'ja, het gaat alleen maar over financiële belangen', terwijl het inderdaad een gehele gedragscode is waar dat maar een klein onderdeel van uitmaakt? U kunt dat wel blijven herhalen, maar dat maakt het niet in een keer logisch. Wat is de redenering nu, want ik volg hem echt niet.

Mevrouw Govers-Gabriëls: Mijnheer Logt, nog een laatste poging, in een paar woorden.

De heer Logt: Ik vind het jammer dat mevrouw Pallandt zegt 'AI zou dat gezegd hebben', want dan geeft ze zelf al aan dat ze dan toch dat gebruikt. Dus ik zou het alleen… En laten we wel wezen, mensen zijn niet logisch. Kijk maar naar onszelf, we zijn niet logisch dus daar moet je juist voorkomen. Dan houden we het dus breed, dan kun je het ook breed blijven houden.

Mevrouw Govers-Gabriëls: Dank u wel. Dan denk ik dat we nu iedereen in de tweede termijn gehoord hebben. Dan geef ik nu het woord… Mijnheer Merckx? Nou…

De heer Merkx: Voorzitter. Het CDA kan instemmen met de actualisatie van de gedragscode. Positief vinden wij de extra aandacht voor digitale veiligheid, omgangsvormen, netwerkcorruptie, transparantie en zorgvol omgaan met publieke middelen. We vinden de argumenten van het verzamelamendement ook wel goed, dus wij gaan beide amendementen steunen.

Mevrouw Govers-Gabriëls: Oké, dank u wel. Dan denk ik dat ik nu de portefeuillehouder, onze dijkgraaf, het woord geef.

De heer Bengevoord: Voorzitter. Ik heb ook in de commissie aangegeven, u moet vooral zelf ook rond het item aangeven wat u met het amendement doet, dus dat laat ik echt aan u. Ik heb daarbij ook de argumenten aangegeven, die zijn voldoende gewisseld. Eigenlijk nog één ding wat mij puzzelt, misschien ook wel wat ontroert is dat iemand die geboren is in 1998 een uitspraak van 3 juni 1992 gebruikt, van Ien Dales, nota bene een sociaaldemocraat. Dat triggerde mij een beetje, want u zei 'een beetje integer bestaat niet'. En ik merk echt dat sinds 1992 het denken over integriteit wel veranderd is, want 'een beetje integer bestaat niet' gaat over zwart en wit. Maar u allemaal, u heeft allemaal een situatie in de afgelopen vier jaar gehad die niet zwart was en niet wit, die een beetje grijs was, en de ene keer wat meer grijs en de andere keer wat minder grijs. Waar ik u in de commissie voor heb willen waarschuwen - en dat zeg ik hier nog een keer, daar

gaf u mij met deze uitspraak mooi het podium voor - is dat wij echt met elkaar een gezonde cultuur rondom integriteit krijgen als we het met elkaar bespreken. Want de meeste dingen die aan integriteit raken zijn grijs en zijn niet zwart of wit, die zijn soms inderdaad een beetje goed, een beetje fout en dan is het de kunst om met elkaar op een volwassen manier daar het gesprek over te voeren. Dank u wel, voorzitter.

Mevrouw Govers-Gabriëls: Dank u wel. Voordat we het voorstel in stemming brengen, gaan we eerst de amendementen in stemming brengen en meld ik dat de heer Broekmans de vergadering heeft verlaten. Dus we zijn nu met 26 stemgerechtigden. Welk amendement brengen we eerst in stemming? Ik kijk even naar de hulptroepen. We brengen het verzamelamendement als eerste in stemming.
Meneer Dujardin, nog stemmen. Eerst op het blauwe knopje. Nou ja, we weten dat meneer Dujardin... Wilt u misschien zeggen wat u had willen stemmen?

De heer Dujardin: Ik ben blij dat drie mensen het geprobeerd hebben en het ook niet gelukt is om de stem uit te brengen, maar dan even mondeling. Ik ben ook voor het amendement.

Mevrouw Govers-Gabriëls: Dan is dit verzamelamendement unaniem aangenomen, 26 stemmen voor.
Dan gaan we nu het volgende amendement in stemming brengen, dat is het amendement van de VVD, PRO en Partij voor de Dieren. Zeg ik dat goed? Ja.

Mevrouw Govers-Gabriëls: Bij de VVD, meneer Gosens, u moet nog uw stem uitbrengen. Ja, dan zijn er nu stemmen uitgebracht en met 15 voor en 11 tegen is dit amendement dus aangenomen. Dan kunnen we nu het voorstel zelf in stemming brengen. Dan is dit voorstel unaniem aangenomen met 26 stemmen voor en hebben wij dus een nieuwe gedragscode waar we ons aan moeten houden. Dan geef ik nu de vergadering weer terug aan de dijkgraaf.

Voorzitter: Dank u wel.

Besloten:
Het algemeen bestuur besluit:
Vast te stellen:
1. gedragscode integriteit algemeen bestuur waterschap Brabantse Delta 2026;
2. gedragscode integriteit dagelijks bestuur waterschap Brabantse Delta 2026;
3. uitvoeringsregels gedragscode integriteit algemeen bestuur waterschap Brabantse Delta 2026 en gedragscode integriteit dagelijks bestuur waterschap Brabantse Delta 2026.
En in te trekken:
1. gedragscode integriteit algemeen bestuur waterschap Brabantse Delta 2019;
2. gedragscode integriteit dagelijks bestuur waterschap Brabantse Delta 2019;
3. uitvoeringsregels gedragscode integriteit algemeen bestuur waterschap Brabantse Delta 2019 en gedragscode integriteit dagelijks bestuur waterschap Brabantse Delta 2019.

2.b Opgave Waterketen: strategie influentbeleid

Voorzitter: Dan gaan wij door naar het agenda punt 2.b, opgave waterketen, strategie influentbeleid. Daarvan is het advies van de commissie waterketen van 26 augustus:

bespreekpunt, onder voorbehoud van beantwoording van openstaande vragen vanuit de commissie waterketen. Ik kijk even, voor de eerste termijn, wie wenst daar het woord over te voeren? We beginnen aan die kant het rondje bij mevrouw Pallandt, namens de Partij voor de Dieren.

Mevrouw Pallandt: Voorzitter. Het principe van bronaanpak staat centraal in de Europese richtlijn stedelijk afvalwater en is voor de Partij voor de Dieren ook altijd het uitgangspunt. De ERSA stelt dat vergunde lozingen van niet-huishoudelijk afvalwater aan de KRW moeten voldoen voordat ze bij de RWZI's terechtkomen en dat is precies wat variant 1 doet, die nu voorligt. Het is dus logisch dat die variant het hoogst scoort op bronaanpak. De ERSA voegt daaraan toe dat als het waterschap toch vervuiling accepteert, het die stoffen moet monitoren en de zuivering daarop moet aanpassen en dat is precies wat variant 2 doet; een keuze maken waarbij wordt uitgegaan van een uitzondering. Dat zorgt er ook voor dat die variant meer risico's met zich meebrengt, waaronder juridische risico's die het waterschap kunnen afleiden van zijn eigenlijke werk. En over juridische risico's gesproken, voorzitter: bij ons huidige beleid wordt als risico genoemd dat het waterschap door het rijk aangeklaagd zou kunnen worden omdat we te weinig doen tegen pfas-lozingen. Stelt u het zich eens voor, wij kunnen worden aangeklaagd voor te weinig actie tegen pfas, terwijl ons eigen AB en DB het rijk zelf niet wilden aanklagen toen dat geen landelijk pfas-verbod wilde instellen. Wat een slappe hap, voorzitter. In het waterschapsverkiezingsprogramma van de Partij voor de Dieren staat een rechtszaak tegen het rijk om een landelijk pfas-verbod af te dwingen in ieder geval opgenomen, dus hopelijk durft een volgend bestuur die stap wel te zetten.
Tot slot: variant 1 vraagt veel van medeoverheden, maar dat is wat ons betreft geen afschuiven, dat is samen verantwoordelijkheid dragen. Variant 2 doet dat wel, want het geeft bedrijven een vrijbrief om hun eigen vervuiling niet zelf op te lossen, maar de portemonnee te trekken en het probleem bij het waterschap te laten. In beide varianten betaalt de vervuiler, maar in variant 1 betaalt hij voor het oplossen van zijn eigen vervuiling en in variant 2 betaalt hij voor het afschuiven ervan en voor het letterlijk doorschuiven naar onze RWZI's. Als we dat zien als een scenario om naar door te groeien, maken we onszelf niet geloofwaardig als waterautoriteit. Daarom stemmen wij in met de strategie influentbeleid en tegen het amendement van PRO en Ongebouwd. Tot zover, voorzitter.

Mevrouw Korst-Dingemans: Voorzitter. Wij hebben dit niet voorbereid met AI, het is allemaal eigen kennis binnen onze fractie en op de inhoud, zoals jullie ons kennen. Het CDA kan instemmen met de voorgestelde influentstrategie. Wij vinden het positief dat nadrukkelijk wordt gekozen voor de bronaanpak, het principe 'de vervuiler betaalt' en het beschermen van onze RWZI's en oppervlaktewater tegen de schadelijke stoffen. De bronaanpak moet daadwerkelijk leidend zijn. Het waterschap moet niet structureel de verantwoordelijkheid en de kosten overnemen van bedrijven die een verontreiniging zelf moeten aanpakken. Extra zuivering moet daarom alleen worden ingezet wanneer bronaanpak onvoldoende resultaten oplevert en wanneer nut en effectiviteit aantoonbaar zijn. Daarbij moet duidelijk zijn wie de kosten gaat dragen. Ook wij vinden het goed dat monitoring wordt geïntensiveerd, maar deze monitoring moet wel leiden tot concrete maatregelen wanneer risico's of overschrijdingen worden vastgesteld. Het is belangrijk dat keuzes over extra zuivering, hergebruik van effluent en de daarmee samenhangende financiële gevolgen tijdig aan het algemeen bestuur worden voorgelegd. Wij steunen variant 1, de richting van de strategie met als uitgangspunt aanpakken bij de bron, de vervuiler betaalt en voorkomen dat de rekening bij de belastingbetaler terechtkomt.

Wij steunen eigenlijk ook amendement 2, de variant die zich wel richt op de aanpak van indirecte en separate lozers door het waterschap zelf. Hiermee kan er vaart gemaakt worden en wordt de vrijblijvendheid er wat meer uitgehaald en dat ondersteunen wij. Het is wel belangrijk om uitdrukkelijk de bedrijven mee te nemen in dit hele proces. Bedrijven moeten duidelijkheid krijgen in het proces over welke stappen zij wanneer moeten kunnen zetten, om minder zorgwekkende stoffen te lozen. Wij wachten natuurlijk wel het antwoord van de portefeuilleouder af. Dank u wel.

De heer Post: Heel duidelijk, in de commissie is het besproken. Wij steunen het voorstel zoals het er ligt, maar wij kunnen ook steun uitspreken voor het amendement omdat dat de ambitie uitspreekt om verder te gaan. Daar wil ik het bij laten.

De heer Arnold: Voorzitter. Heel kort ook. Wij steunen ook het voorstel van het DB, maar ook wel die variant 2 kan heel belangrijk worden om met name de lozers, waar wij zelf dus minder vat op hebben, aan te spreken. En wat belangrijk is, is dat wij natuurlijk ook voor onze controles afhankelijk zijn van de samenwerking met de Omgevingsdienst. Daar wil ik wel voor pleiten: maak daar in ieder geval heel heldere afspraken mee, want dat zal echt noodzakelijk zijn. Dank u wel.

De heer Pals: Voorzitter. Ook wij kunnen de nota steunen. Wij willen wel het antwoord van de portefeuillehouder afwachten voordat we een uitspraak doen over het amendement. Variant 1, zoals die nu voorligt biedt ook heel veel kansen om in ieder geval je influentbeleid wel op een goede manier vorm te geven, dus wij zien het antwoord van de portefeuille daarop.

Mevrouw De Regt-Taks: Voorzitter. Wij zullen ook kort zijn, want wij hebben in de commissie ook het een en ander gezegd. Wat wij nog even naar voren willen halen is de samenwerking tussen de gemeenten, Provincie en de OMWB en dat dat de meest logische route is. Variant 1 sluit aan bij de bestaande bevoegdheidsverdeling en voorkomt dubbel werk. Het succes van deze aanpak staat of valt echter met goede afspraken, voldoende capaciteit bij de betrokken partners en een stevige positie van het waterschap binnen de samenwerking. Wij gaan er eigenlijk ook van uit dat wij in het vervolgtraject de voortgang van de samenwerking terugkrijgen, de afspraken met OMWB, de gemeenten en de Provincie, de inzet van middelen en capaciteit en de behaalde resultaten en de risico's die zich bij de uitvoering voor kunnen doen. Dus wat het amendement betreft, dat kunnen wij niet steunen.

De heer Vruwink: Eigenlijk weinig toevoeging, wij zullen het ook gewoon steunen, wij zijn ervoor. Tot zover.

Mevrouw De Koning-Bogers: Voorzitter. In de commissie is de strategie influentbeleid oordeelsvormend behandeld. Helaas hebben we het gesprek toch niet helemaal af kunnen maken en vandaar dat de gestelde vragen schriftelijk zijn beantwoord, die we ook toegevoegd hebben gekregen. En dank voor de duidelijke beantwoording, PRO was blij te kunnen lezen hoe er met de Omgevingsdienst omgegaan gaat worden en dat kunnen we alleen maar stimuleren. Toch zijn er nog een aantal zaken die we nog even willen benoemen, dat gaat over het voorstel met de twee varianten. Ik ga gewoon een paar dingen opsommen die ik graag nog eventjes onder de aandacht wil geven. Het aanpakken van verontreiniging bij de bron is van groot belang, dat willen we allemaal en dat zit ook gewoon in variant 1. De uitvoering van die variant 1 is mede afhankelijk van de inzet van de andere overheden, dus we zijn afhankelijk van gemeenten en Provincie. Met

andere woorden: willen we afhankelijk zijn van derden? Ik snap dat er aangegeven wordt, samenwerking, daar zijn we voor en bepaalde zaken moet je ook bij anderen weg kunnen leggen, maar het afhankelijk zijn daarin, daar hebben wij toch wel onze vraagtekens bij. Vandaar dat variant 2 die aanvulling juist biedt om zelf als waterschap ook invloed te kunnen uitoefenen, op die indirecte en die separate lozingen. Ik denk dat dat wel van belang is om dat hier aan te geven: het is niet óf variant 1 óf variant 2, maar dat we kiezen met variant groeien naar variant 2, dat we eigenlijk variant 1 blijven doen met een aanvulling en een plus-plus, zullen we maar zeggen. En in die variant 2 geven we aan: die bronaanpak, daar blijven we op sturen. Dus dat is gewoon erg van belang en dat willen we allemaal, want als we het aan de bron aan kunnen pakken - dat zeggen we altijd met zijn allen - dan hoeven we het niet te zuiveren achteraf. Dus dat blijft gewoon. Dus het is enkel dat er nog gewoon bepaalde extra's voor ons op komen en het is wenselijk denk ik ook nog richting de inwoners en andere belanghebbenden om duidelijkheid te geven over onze ambitie, de ambitie van ons waterschap, voor de verdere ontwikkeling voor ons influentbeleid: alles doen wat we kunnen aan de bron, maar als het niet door omstandigheden lukt, kunnen we er verder mee aan de slag gaan. En die evaluatie, wat ook denk ik heel duidelijk weggeschreven staat, van de strategie, is denk ik heel belangrijk om dat op te pakken. Nu staat er: de eerste keer wordt er geëvalueerd in 2031. En op een ander moment staat er eigenlijk uitgelegd: tussen drie en vijf jaar kunnen we evalueren. Ik denk dat het van belang is dat we toch zeker juist in het begin, misschien wel eerder dan 2031 kunnen gaan evalueren. Maar dat is maar even hoe de portefeuillehouder daar ook mee om wil gaan. En dan denk ik dat het van belang is om juist ook te kijken: hoe kun je de ambitie, de doorgroei, dan ook richting variant 2 beoordelen? Hopelijk ziet de portefeuillehouder dit ook als de toekomst, een ambitie die hij ook graag wil voor dit waterschap en dat we daar iets mee kunnen doen in die evaluatie. En Ongebouwd en PRO, zoals jullie gezien hebben, wij hebben een amendement ingericht op het besluit dat nu voor ons ligt is alleen om - en dan ga ik het gewoon eventjes doen, want we hebben een was-wordt-verhaal. Er wordt geadviseerd om ons eigenlijk… het vast te stellen van de influentstrategie Brabantse Delta 2026, waarbij wij, Ongebouwd en PRO, aangeven om punt 2 toe te voegen: de ambitie uit te spreken om te komen tot variant 2 zoals geschetst in de onderliggende stukken, en de uitvoering van variant 2 te betrekken bij de evaluatie, wat ik daarnet ook al zei, van de strategie. Ik denk dat het heel belangrijk is dat we toch eventjes nog juist aanzetting geven in de toekomst. Duidelijkheid naar onze inwoners, duidelijkheid naar onze belanghebbenden: waar willen we naartoe gaan? Want dat komt nu in deze nota zoals die voor ons ligt en het geadviseerd wordt, niet helemaal tot zijn recht. En we willen graag weten van de portefeuillehouder hoe hij daarover denkt. Tot zover, voorzitter.

Mevrouw Goos: Voorzitter. De OWP stemt positief met de voorgestelde influentstrategie van Brabantse Delta. Wat het amendement betreft wacht ik even de reactie van de portefeuillehouder af. Tot zover.

De heer Hendrickx: Voorzitter. Ook wij wachten graag even het antwoord van de portefeuillehouder af. Dank u wel.

De heer Van der Kallen: Voorzitter. We hebben het over een kerntaak. Ik heb vandaag en gisteren nog eens gelezen wat jouw voorganger - die heet ook Sneep - uitgebreid beschreven heeft eind jaren '70, over de kerntaken van een waterschap en een functionele democratie en hoe het in elkaar steekt. Mijn fractie heeft respect voor de beantwoording van alle vragen, want er is echt zorg en aandacht aan besteed, en tegelijkertijd zeggen we: we houden in stand en we deppen iets en we gaan eromheen, om iets wat eigenlijk al meer dan honderd jaar oud is qua technologie.

En geloof me, voorzitter, het waterschap en het waterbeheer anno 2026 zijn volstrekt anders dan pakweg in 1920. Er komen andere dingen in ons gebied, dus we zouden het… Enerzijds kunnen hebben over influent, en we moeten het vooral hebben over wat daartussen zit en wat uiteindelijk leidt tot het effluent. Zijn wij tegen dit voorstel? Nee, hier kan men niet tegen zijn. Zijn we er enthousiast over? Nee, we zijn er niet enthousiast over want we zouden eigenlijk een heel andere kijk erop willen hebben en willen ontwikkelen. Het waterbeheer, met alle chemische stoffen, zowel vanuit de mens als vanuit de dieren als vanuit het bedrijfsleven, zijn zodanig veranderd dat we op een totaal andere manier naar onze waterbehandeling moeten kijken. Ik gebruik expres het woord zuiveren niet, want we zuiveren in werkelijkheid niet. Want zuiveren wil zeggen: het is zuiver water, het is niet wat eruit komt, H2O, er zit van alles in en heel veel wat we niet willen. En dat is echt anders, wat er nog in zit, dan meer dan honderd jaar geleden. Dus wij zullen niet tegenstemmen, maar wij willen eigenlijk naar een totaal ander waterschap en een ander beleid van het waterbeheer toe. Het is tijd om afscheid te nemen, zij het geleidelijk want het is ingewikkeld, naar andere verwerkingsmethoden.
En dan het amendement. Daar zullen wij voor stemmen...

De heer Post: Voorzitter. Interruptie, ik wil interrumperen op de vraag, verzoek, opmerking maken, een vraag stellen. U houdt een bijzonder betoog, dat wisten we al omdat u naar die tafel toe liep, maar wat u nu zegt: u wilt een totaal ander iets. Ja, wat dan?

De heer Van der Kallen: Ja. Uiteindelijk zullen we terechtkomen bij membraanfiltratie. In stadia, met verschillende membranen. En uiteindelijk, wat er uitkomt is H2O en dat moeten we weer mineraliseren om het bruikbaar te maken voor de natuur. En ik denk, dan kunnen we alle rotzooi eruit halen. Want de discussie over een pfas-verbod, er was laatst op de radio een hele discussie. Een absoluut pfas-verbod, dat is gewoon niet mogelijk, simpelweg omdat pfas in bijna alles zit.

De heer Post: Voorzitter. Ik vind het… Dat is mijn vraag, wat wil hij dan? Hij zegt membraantechnologie. Die technologie is op dit moment toch niet dusdanig beschikbaar dat wij...

De heer Van der Kallen: Nou ja, kijk, in de jaren ’90 heeft het waterschap Rijn en IJssel een proef gezet en die mislukte, simpelweg omdat ze niet goed wisten: hoe moeten we dat nu eigenlijk doen? En als je een proef gaat doen, moet je willen leren. Niet denken: het slaagt wel of het slaagt niet. Je moet willen leren. Dat wil zeggen, ik heb mijn hele leven proeven gedaan hè, dat je continu leert van wat je doet en in de volgende fase denkt dat het iets beter zal gaan. En soms komt er iets uit wat werkt en soms komt er iets uit dat nog niet werkt. Dan ga je over twintig, dertig jaar tegen je opvolger zeggen: dat en dat moet je eens lezen, want dat inspireert misschien tot een nieuwe gedachte en een nieuwe opzet.
Tot slot, voorzitter, het amendement. Het amendement dat ingediend wordt door PRO en Ongebouwd zouden we absoluut allemaal moeten steunen, want waarom wordt er in de waterwereld zo weinig bereikt de afgelopen jaren, ondanks dat laten we zeggen de boeren aan de macht zijn in de provincies en in de waterschappen? Omdat we polariseren. En dan reiken twee fracties die in mijn ogen toch totaal verschillende uitgangspunten soms hebben elkaar de hand. Die hand moeten we omvatten en schudden en zeggen: jongens, dat is hartstikke goed, want we bouwen bruggen tussen verschillen van inzichten en verschillen van belangen en als we iets willen veranderen in de wereld, dan moeten we samenwerken en dat begint met elkaar te respecteren en de hand te reiken over de bruggen en komen tot samenwerking, ook tussen totaal verschillende tegenstellingen met verschillende belangen. Voorzitter, tot zover.

De heer Dujardin: Voorzitter. Heel kort, wij hebben voldoende gezegd in de behandeling in de commissie. We wachten even de antwoorden van – de wethouder, wilde ik zeggen, sorry - het DB-lid af, van de portefeuillehouder, en dan zullen wij daar een reactie op geven.

Voorzitter: Dank u wel, dan is het woord aan de portefeuillehouder, de heer De Beer.

De heer De Beer: Voorzitter. Dank voor uw reactie en dank ook aan de indieners van het amendement. Ik proef uit het amendement vooral de zorg dat alleen variant 1 onvoldoende ambitieus zou zijn. Die zorg begrijp ik, maar ik wil ook graag benadrukken dat variant 1 meer heeft dan alleen bronaanpak. Variant 1 betekent ook actualisatie van ons influentbeleid, aanscherping van vergunningen, extra toezicht en handhaving, intensieve monitoring, bronopsporing, samenwerking met de OMWB en de uitvoering van noodzakelijke investeringen op onze zuiveringen als gevolg van de Europese [en?] kleinstedelijk afvalwater en de KRW. Dat is best een stevige agenda voor de komende jaren. Daarnaast is variant 1 ook de variant die het snelst uitvoerbaar is. We kunnen direct beginnen met beleid, vergunningen, monitoring en handhaving, en variant 2 vraagt eerst ook nog eens keuzes over locaties, techniek, haalbaarheid, financiering en doormatigheid en die uitwerking ligt nu dus nog niet voor. Verder investeren we sowieso al fors in onze zuiveringen. We gaan medicijnenresten en andere ERSA-verplichte stoffen echt verwijderen, juist omdat die in grote hoeveelheden vanuit huishoudens op onze zuiveringen terechtkomen. Dus de discussie tussen variant 1 en 2 gaat volgens mij niet over of we investeren in de zuiveringen, want die investeringen staan al op de planning. De vraag is of we daarnaast ook extra moeten investeren in het verwijderen van industriële verontreiniging, en daar zit voor mij een principiële vraag achter. Die vraag is niet of we ambitieus genoeg zijn, maar of we weten waar we het meeste effect kunnen bereiken. Als we vervuiling kunnen voorkomen voordat die in het riool terechtkomt, dan kunnen we daar volgens mij meer mee bereiken dan wanneer we het met techniek achteraf proberen te verwijderen, dus pas wanneer het op de zuivering terecht is gekomen. Voorkomen sluit wat mij betreft ook beter aan bij het principe van ‘de vervuiler betaalt’ dan wanneer we het op de zuivering pas proberen te verwijderen. En natuurlijk is het ook voor stoffen zoals pfas niet altijd makkelijk om vast te stellen welk deel afkomstig is van huishoudens en welk deel afkomstig is uit de industrie, daarom zetten we in variant 1 ook heel sterk in op monitoring, op bronopsporing en op het actualiseren van vergunningen. Dus we willen eerst weten waar de grootste bronnen zitten en daarna de maatregel bepalen die het meest effectief is. Dus die ambitie zit niet in het vastleggen van extra investeringen, die ambitie zit erin dat we nu de meest effectieve maatregelen uitvoeren en de resultaten daarvan meten, daarom hebben we ook het evaluatiemoment opgenomen. Dat evaluatiemoment hebben we niet opgenomen omdat we variant 2 uit willen sluiten, maar omdat we eerst willen beoordelen wat variant 1 daadwerkelijk oplevert. Als daaruit blijkt dat aanvullende zuivering nodig blijkt, dan voeren we de discussie op dat moment op basis van resultaten en niet op basis van verwachtingen die we nu hebben. Dus om die reden ontraad ik het amendement: variant 1 is echt geen eindpunt. Het is een eerste stap, maar wel een stap waarvan wij eerst willen zien wat die oplevert, voordat we besluiten tot aanvullende investeringen. Tot zover.

Voorzitter: Dank u wel, mijnheer De Beer. Dan gaan we door naar de tweede termijn aan de kant van het AB.

Mevrouw Korst-Dingemans: De portefeuillehouder is op zich wel duidelijk, maar nog niet duidelijk genoeg, wat ons betreft. Kijk, als je bij variant 2… Doorontwikkeling, dus dat men zich meer richt op de bronaanpak of op de aanpak van de indirecte separate lozers, dat is nog niet mogelijk, zegt u, omdat dan alleen het waterschap aanzet is. Terwijl - mevrouw De Koning heeft het ook aangegeven - we anders meer te maken hebben met samenwerking met gemeenten en andere overheden die de zaak kunnen vertragen. We willen snelheid, dus kunt u daar misschien iets meer uitleg over geven?

Voorzitter: Dat horen we zo in de tweede termijn.

De heer Post: Voorzitter. Ik wil even reageren op de overkant, om het maar even zo te noemen. Zo van: als PRO en Ongebouwd het met elkaar eens zijn, dan moet je automatisch voor zijn. Nou, ik wil in herinnering brengen dat wij als Natuurterreinen en BBB - dat is nog meer uit elkaar - meerdere keren samen iets hebben ingediend. Maar als ze aan mij zouden vragen: als wij het met elkaar eens zijn, moet je dan voor zijn? Als dat de reden is dat hij voor zou zijn, stem dan tegen. Dat wil ik even erbij zeggen, want het gaat namelijk om de inhoud en daar hebben wij ons op gevonden en dat zal niet de laatste keer zijn.
Dan toch even terug naar dit voorstel. Wij hebben gezegd: wij zijn het eens met variant 1. Maar ik proef bij het DB-lid dat hij toch in feite de deur openzet naar toepassing van variant 2. Want wat in feite is waar het amendement over gaat, dat spreekt niks anders uit dan de ambitie om richting variant 2 te gaan. Want wat staat er eigenlijk in? Wat ik jammer zou vinden, zeg ik even richting DB, is dat door het amendement uit te sluiten hij daardoor ook de mogelijkheden voor innovatie, die richting variant 2 nodig zijn, op slot zet, met name het ambtelijk apparaat. We hebben hier een fantastische setting gehad met het hele AB, met het DB, allemaal in een kring en met allemaal mensen erbij, gespreksleiders, en we waren het allemaal roerend eens over innovatie. Nou ligt er iets voor - want dit gaat over variant 2 – en waarom kan dat nog niet worden ingebouwd, omdat er nog onzekerheden, onduidelijkheden in zitten, maar dit draait wel over innovatie. En je móet… Als je leest wat variant 2 inhoudt, dan weet je gewoon dat dat de weg is waar je over vijf jaar, over tien jaar wilt zijn. En ik vind dat je het ambtelijke apparaat en ook het DB de ruimte moet geven om die richting uit te groeien. Het amendement gaat niet verder dan dat: groei uit, ga die richting uit. Daarom steunen wij het amendement 2 en ik vraag ook iedereen: als je die ambitie ziet, steun dat dan, geef het DB en het ambtelijk apparaat de ruimte om die richting uit te gaan met innovatie. Dank u.

De heer Arnold: Voorzitter. De heer Post gaf het al aan. Als ik goed geluisterd heb, dan denk ik dat ook de portefeuillehouder toch eigenlijk het amendement gewoon steunt. Want wij stellen namelijk de nota influent strategische Brabantse Delta vast, dat is ambitie 1. En ambitie 2 is nog een extra ambitie om ook die lozers aan te pakken. Dus ik zou de portefeuillehouder nog in overweging willen geven: kunt u die brug niet slaan? Dat u zegt: laten we nu die kant op gaan, dan pakken we eigenlijk alles wat wij met elkaar vandaag ook willen bereiken. Dank u wel.

De heer Pals: Voorzitter. Ik denk dat de hele discussie met een amendement uitkomt op een interpretatie van: uit ambitie om ergens te komen. Ik denk dat, als ik de portefeuillehouder hoor dan is er, als ik hem goed begrijp… Variant 1 is wat we gaan doen en als variant 2 gaandeweg een keer ergens de betere optie is bij de evaluatie die over een paar jaar komt, dat we dat dan meenemen. Dus dat het niet uitgesloten wordt, maar dat de focus nu op variant 1 wordt gelegd, om daar de goede uitvoering aan te kunnen geven. En als ik hem zo goed snap, dan denk ik dat ook wij als VVD het amendement op dit moment niet steunen, maar wel aan PRO misschien

meegeven: wanneer de evaluatie er is, om hem dan in de achterzak te houden en dan in te dienen wanneer de ambitie niet ver genoeg is gestrekt. Tot zover, voorzitter.

De heer Post: Voorzitter. Een interruptie op de interpellatie van de heer Pals. Ja, interessant wat u zegt, want daarom is ook de vraag. Eigenlijk hoor ik u formuleren, in het verlengde van wat Anton en ik ook al zeiden: als het DB-lid zou aangeven 'ja, die richting'… Want dan zou namelijk de motie als het ware overbodig kunnen zijn of ingetrokken kunnen worden, omdat de opening die al is geboden - en daar vraagt u volgens mij toch ook om? Dan zou dat voor u ook een reden zijn of [onverstaanbaar, 1:18:51] te zeggen, dan kan hij toch ingetrokken worden? Het amendement.

De heer Pals: Zoals ik de portefeuillehouder heb gehoord, is die opening er wanneer de kans zich aanbiedt en wanneer bij de evaluatie blijkt dat het beter is. Dus ja, dat is het antwoord op u, mijnheer Post. Dank u wel, voorzitter.

Mevrouw De Koning-Bogers: Voorzitter. Er is al heel veel gezegd en ik wil toch wel een aantal mensen ook nog bedanken voor hun pleidooi. Mijnheer Van der Kallen, dank je wel om het aan te geven, dat PRO toch samen met Ongebouwd misschien ver uit elkaar ligt, maar je ziet zo dat we ook heel dichtbij kunnen samenwerken en dat we het belang zien, wat mijnheer Post denk ik ook heel goed aangeeft en dat meerdere keren heeft verwoord, samen met mijnheer Arnold; die ambitie en die groei. En dat we in een ander tijdperk leven dan honderden jaren geleden, zoals we eigenlijk ook al zuiverden, dat is gewoon een feit en je moet richting de toekomst denken. Dit amendement denkt naar de toekomst, richt het al in, laat zien eigenlijk ook aan je inwoners en je belanghebbenden dat je daar naartoe wilt gaan. Dat is net een stapje meer. Vroeger… Ik draai ook al voor de derde termijn mee, dat is al meer dan gemiddeld van deze AB-leden. Maar dat wil zeggen, we hebben het heel vaak gehad over een tandje erbij. Nou, dit laat dus zien en spreek dan uit dat je een tandje meer wilt en dat je die richting op wilt. En ik kan me voorstellen dat er bij een evaluatiemoment is dat je zegt 'oké, en nu gaan we ervoor', maar dan heb je het nog niet ingericht. Als je dit als amendement nu wel zou aannemen, of overnemen, dan heb je het gewoon geregeld en dan begin je inderdaad nog steeds, wat je morgen direct uit kunt voeren, met die variant 1, wat u als portefeuillehouder ook aangeeft, maar dat je wel de richting al aangeeft, die ambitie aangeeft. En het benoemen van: ja, die deur staat dan een beetje open, dat snap ik, maar hij is niet duidelijk genoeg. En nogmaals, ook PRO, ook Ongebouwd, wij zijn gewoon voorstander van: blijf aanpakken wat bij de bron aangepakt kan worden, dat staat buiten kijf, maar je moet meer doen dan wat we nu eigenlijk op dit moment nog doen. Dus een pleidooi aan iedereen: steun het en dan gaan we vanzelf de goede kant op. Dank u wel, voorzitter.

Mevrouw Goos: Voorzitter. Ik vraag me dan toch af, ik hoor iedereen aan en ook de portefeuillehouder. Wat belet de portefeuillehouder dan om dit toch op te nemen? Ik bedoel, het is toch een aanvulling, dus wat weerhoudt de portefeuillehouder eigenlijk? Tot zover.

De heer Hendrickx: Voorzitter. Er ontspint zich wel een heel interessante discussie, met name ook: is dit amendement nog wel nodig? Ik was in de eerste termijn heel benieuwd naar de reactie van de portefeuillehouder, dat ben ik nu eigenlijk ook weer, dus ik houd nog even mijn kaarten voor de borst. Dank u wel.

De heer Van der Kallen: Voorzitter. Natuurterreinen als tegenstand van de BBB, als oppositie. Ik ben ook soms voorzitter van de vergadering in Bergen op Zoom, en laatst was er een

beeldvorming en daar sprak iemand in en zijn salaris werd echt betaald door een natuurorganisatie, een natuurterreinbeheerder. En die sprak zijn waardering uit over hoe die met een voormalige piekbelaster goed kon samenwerken. Natuurterreinen en de BBB - laat ik dan maar even de BBB als belangenbehartiger zien van de boeren, ze heten niet voor niets BBB - hebben helemaal geen tegengestelde belangen, want die gaan alle twee voor het belang en de leefbaarheid en de kwaliteit van het buitengebied. Want dat is een levensvoorwaarde, enerzijds voor de natuur en anderzijds voor degenen die daar proberen een boterham te verdienen en ons nationale belang te dienen. Dus ik zie die tegenstelling helemaal niet. Maar anderzijds, als de heer Post hem wel ziet, is dat weer een beeld van dat onze samenleving is gepolariseerd. We moeten juist van die polarisatie af en daarom stel ik het zeer op prijs dat PRO in samenwerking met Ongebouwd iets indient wat vooruitkijkt.

De heer Post: Voorzitter. Een interpellatie op de heer Van der Kallen. Vreemd dat u mij en BBB aanspreekt op polarisatie; ik reageerde juist op het feit dat twee gepolariseerde partijen… Dus mijn vraag aan u is: heeft u begrepen wat ik bedoelde?

Voorzitter: Volgens mij… Mijnheer Post, sorry, ik ga u nu onderbreken. Want dit is een bijzonder interessant gesprek wat u misschien ook na afloop met elkaar kunt voeren, bespreken.

De heer Van der Kallen: Voorzitter. Het is een publiek belang. Ik realiseer me heel goed...

Voorzitter: Maar we bespreken hier de strategie influentbeleid.

De heer Van der Kallen: Ja, we hebben het over de toekomst…

Voorzitter: Dus ik vraag u beiden of het daar iets meer terug…

De heer Van der Kallen: De toekomst van een kerntaak van het waterschap. En die toekomst krijgen we alleen nog goed gerealiseerd als we bereid zijn met naar elkaar te luisteren. En ik heb meneer Post heel goed begrepen, dat hij laatst liet zien dat hij ondanks de verschillen die hij ziet - die ik helemaal niet zie, maar hij zag verschillen - toch kon samenwerken. En dat is waardering, want het begint met verschillen te zien en als je dan toch kan samenwerken, dan bouw je samen aan de toekomst van dit waterschap. En ik roep iedereen toch op om het amendement van PRO in die zin, én Ongebouwd, dus samen, te steunen omdat ik dat zie als echt elkaar de hand reiken. Waarom is dat verschil PRO en Ongebouwd groter? Ongebouwd is een belangenorganisatie en is ook als...

De heer Dujardin: Voorzitter. Graag bij de inhoud blijven.

De heer Van der Kallen: Ja, maar de inhoud is de toekomst van dit waterschap. Maar als jullie die discussie niet willen voeren, dan zeg ik: hartstikke goed, dan voeren we hem op 17 maart wel na afloop van de verkiezingen. En daarvoor, want Ons Water gaat voor de toekomst van dit waterschap en samenwerken is een essentieel onderdeel van de toekomst, bij ieder onderwerp wat hier ter agenda komt. Voorzitter, ik laat het graag verder aan u over, want ik heb mijn puntje wel gemaakt.

Voorzitter: Dank u wel, met een heel mooie oproep tot samenwerking. Ik kijk nog even naar Water Natuurlijk, nog behoefte aan een termijn.

De heer Dujardin: Ja zeker, voorzitter. Wij hadden in de eerste termijn al gezegd dat we even de antwoorden van de portefeuillehouder afwachtten. We hebben natuurlijk ook de reacties van de anderen gehoord. Als we het over samenwerking hebben, het is ook wel goed om goed te luisteren naar precieze woorden die de portefeuillehouder zegt. Ja, dat was bijna de tweede verspreking. Maar wij hebben wel goed geluisterd. Er zijn twee dingen waarom wij denken dat het goed is om het voorstel zoals het voorligt te steunen zonder het amendement, met daarbij wel aangetekend: ja, wij zullen verder moeten. Ja, we zullen innovatiever moeten worden, we zullen verdere stappen moeten nemen. En ik heb de portefeuillehouder heel goed horen zeggen dat die mogelijkheden er ook zijn en dat daarnaar gekeken wordt, maar dat het nu gaat om wat we nu op dit moment kunnen doen. En bij variant 2 steekt onze fractie in ieder geval ook nog de zin dat bedrijven, [indirecte …lozers, 1:26:16] betalen voor extra zuiveringsinspanning. Met andere woorden, we gooien het over de schutting en waterschap, los het maar op. Die zin zou voor mij al meer dan één reden zijn om niet voor variant 2 te kiezen. Dan ga ik mee met de bewoording van de portefeuillehouder: we gaan beginnen met variant 1, maar we gaan hartstikke ons best doen om te kijken welke toekomstige mogelijkheden - en daar sluit ik wel aan bij de heer Van der Kallen - er ontstaan om zuivering steeds beter te maken, zodat we ook die stoffen die niet door dit soort lozers worden geloosd er straks ook uit kunnen halen. Wij blijven bij dat standpunt.

Voorzitter: Dank u wel, dan gaan we door naar de tweede termijn aan de kant van het BD, de heer De Beer.

De heer De Beer: Voorzitter. Ik heb eigenlijk weinig toe te voegen aan de woorden van de heer Dujardin, maar ik ga het wel doen. Mevrouw Korst, ik gaf zojuist in de eerste termijn aan dat variant 1 juist de variant is die het snelst uitvoerbaar is. U had ook nog een punt wat betreft samenwerking. Kan ik vandaag garanties geven over de inzet van alle partners op de lange termijn? Nee, dat is het eerlijke antwoord, dat gaat niet. Maar ik zie wel voldoende perspectief. De gesprekken lopen, er is bereidheid uitgesproken om dit gezamenlijk verder uit te werken en in 2027 maken we hierover ook nadere afspraken, dus dat biedt echt perspectief. Variant 1 is geen eindpunt, dat gaf ik net ook aan. Het is de eerste stap, maar wel een stap waarvan we dus eerst willen zien wat die oplevert, voordat we besluiten tot aanvullende investeringen; de aanvullende investeringen die in variant 2 opgenomen zijn. En dat staat los, mijnheer Post, van innovatiemogelijkheden.
Mevrouw de Koning geeft aan dat de ambitie inderdaad het doel is van het amendement en volgens mij vinden we elkaar daar volledig. Maar dan is het amendement daarmee, zoals ook de heer Post aangaf, volgens mij onnodig. Variant 2 kan absoluut een uitkomst zijn voor de toekomst, maar we beperken onszelf nu als we variant 2 al als doel stellen. Daar heb ik in mijn eerste termijn natuurlijk ook al een aantal argumenten voor gegeven. De ambitie zit net zozeer in variant 1 als in variant 2, dus ik blijf erbij dat ik het amendement ontraad. Dank.

Mevrouw Pallandt: Voorzitter. Mag ik een verhelderende vraag stellen? Ik wil even opgehelderd hebben, want volgens mij is het een beetje veroorzaakt door een misverstand om te zeggen: variant 1 hoeft is niet het eindstation. Als variant 1, die heel erg gericht is op bronaanpak met nog extra dingen, echt goed werkt, klopt het dan dat variant 2 daardoor wellicht niet nodig is en dat het dus niet zozeer een extra ambitie is, maar iets wat je moet doen als de inzet die we eigenlijk het liefst willen dat werkt, niet blijkt te werken. Ja, dus dan zou ik graag dat woord ‘ambitie’ toch even bij dezen willen nuanceren. Want ambitie, daar zijn wij ook helemaal voor

maar we zijn er niet voor om alvast ervan uit te gaan dat de ambitie niet gaat werken en dat we daarom juist allemaal veiligheidsmaatdelen gaan inbouwen. Dat is wat anders, denk ik.

De heer De Beer: Ja, het klopt wat u zegt, maar daarmee wil ik niet de garantie geven dat variant 1 dus ook echt honderd procent dekkend gaat zijn. Maar verder klopt het volledig, wat u zegt.

Voorzitter: Klaar met uw termijn? Ja. Dan kunnen wij volgens mij overgaan tot besluitvorming en dat begint als eerste met het amendement. Is er behoefte aan een stemverklaring over het amendement, zoals dat door de fractie van PRO en een aantal andere is ingediend? Geen stemverklaring, dan openen we de stemming over het amendement. Amendement A1.
Acht voor, achttien tegen, het amendement is verworpen.

Dan gaan wij naar het voorstel zelf. Behoefte aan stemverklaringen? Dat is niet het geval, dan openen we de stemming over het voorstel strategie influentbeleid.
26 voor, het voorstel is unaniem aangenomen.

Besloten:
Het algemeen bestuur besluit vast te stellen de "Influent Strategie Brabantse Delta 2026".

2.c Aanvraag 2e voorbereidingskrediet renovatie E-installatie RWZI Nieuwveer

Voorzitter: Dan gaan wij door naar het volgende arenapunt, dat is 2.c., de aanvraag van het tweede voorbereidingskrediet renovatie E-installatie RWZI Nieuwveer. Deze nota is niet aan bod gekomen in de commissie, maar komt rechtstreeks op de agenda van u. Ik kijk even of iemand daar antwoord over wil voeren.

Mevrouw Goos: Voorzitter. In beginsel is het OWP positief over het voorstel en beschouwt dit in beginsel dus als een hamerstuk. Wel hebben we dus enkele inhoudelijke vragen. In de basis richt zich het project op de vervanging van de huidige elektrotechnische installatie en procesautomatisering van de RWZI Nieuwveer. Er wordt rekening gehouden met toekomstige initiatieven, die van invloed kunnen zijn op de installatie. Mijn vraag is dan: hoe verhoudt zich het voorstel op de uitgangspunten van de kadernota die we ingediend hebben? En in hoeverre brengt de investering het waterschap een stap dichter bij het hergebruiken, recyclen van het water in plaats van uitsluitend afvoeren? En welke mitigerende maatregelen zijn voorzien om de benoemde risico's af te dekken? Dus de ERSA en de Nationale Wetgeving stellen per 31 december 2027 strengere eisen voor het zuiveren van huishoudelijk afvalwater; zo moeten we straks meer nutriënten gaan zuiveren en wordt het zuiveren van medicijnen en cosmeticaresten een verplichting. Welke aanpassingen zijn er in de E-installatie hiervoor nodig? Tot zover.

De heer Logt: Voorzitter. Mag ik een vraag stellen mevrouw Goos? Ik zie dit als zeer technische vragen en mijn vraag is waarom u ze van tevoren niet schriftelijk heeft ingediend.

Mevrouw Goos: De tijd ontbrak.

Mevrouw De Koning-Bogers: Voorzitter. Ondanks dat dit voorbereidingskrediet niet in de commissie is besproken zijn wij gewoon voorstander en er is weinig aan toe te voegen voor dit onderwerp.

De heer Vruwink: Voorzitter. Wij zijn gewoon voor het voorstel.

Mevrouw De Regt-Taks: Voorzitter. Onze fractie kan zich vinden in de voorgestelde aanpak en het belang van een betrouwbare en toekomstbestendige zuiveringsinstallatie. Maar tegelijkertijd gaat het om een flinke investering en om werkzaamheden aan een installatie met een groot maatschappelijk belang. Juist daarom vinden wij het belangrijk om als algemeen bestuur onze kaderstellende en controlerende verantwoordelijkheid zorgvuldig in te vullen. In de stukken worden terecht risico's benoemd rondom de beschikbaarheid van deskundigen, de doorontwikkeling van de CORDIS-standaard, de samenloop met andere projecten en het feit dat de zuivering tijdens de werkzaamheden operationeel moet blijven. Deze punten vragen blijvende aandacht gedurende het vervolgtraject. Daarnaast zouden wij graag aandacht vragen voor de afhankelijkheid van de gekozen bouwteampartner; de positieve ervaring uit eerdere projecten, maar gezien de omvang en de looptijd van dit project vinden wij het verstandig om ook inzicht te hebben in de financiële continuïteit en de kredietwaardigheid van deze partner, evenals in de maatregelen die beschikbaar zijn mocht zich onverhoopt een situatie voordoen waarbij de partner uitvalt of zijn verplichtingen niet volledig kan nakomen. Wij brengen dit nadrukkelijk niet naar voren vanuit wantrouwen, maar vanuit goed risicobeheer. Bij projecten van deze omvang hoort naar onze mening ook aandacht voor dergelijke scenario's, zodat het waterschap niet voor verrassingen komt te staan. Tot zover in eerste termijn.

De heer Arnold: Voorzitter. Heel kort, wij zullen instemmen met dit voorstel, een prima voorstel. We hebben wel even nog een vraag aan de portefeuillehouder: we begrijpen dat het een iets andere benadering is dan normaal bij een voorbereidingsbesluit, dat een aantal werkzaamheden dat normaal in het uitvoeringskrediet komt nu al naar voren wordt gehaald en met een definitief ontwerp wordt gekomen in het kader van dit voorstel. Is dat uniek dat dit hier gebeurt? Is dat een bewuste keuze geweest? Heeft dat voordelen? Als het voordelen zou hebben, dan zouden wij dat nog wel een keer willen weten naar aanleiding van de evaluatie, want dan kan het wellicht ook bij andere projecten een voorstel zijn om zo te werken. Dank u wel.

De heer Post: Wij vinden het een prima voorstel en wij steunen het. Dank u.

Mevrouw Korst-Dingemans: Een prima voorstel. Het is een... Deze zelfde elektrische installatie is al een keer geplaatst in Bath en nu in Nieuwveer. Er is veel ervaring opgedaan, men heeft er veel van geleerd. Prima voorstel, wat ons betreft eigenlijk een hamerstuk.

De heer Maas: Voorzitter. Ook ik ben uiteraard een luddiet, maar ik ben desondanks niet tegen het moderniseren van RWZI's. Sterker nog, hun grootschalige opzet verleidt ons volgens mij nog steeds om taken op onze schouders te hijsen die bij andere zouden moeten liggen; bij bedrijven, bij de bron, en daar ook zouden moeten blijven. Maar we zijn nu met de RWZI's bezig en mooi om te lezen dat er bij deze renovatie in elk geval nadrukkelijk wordt ingezet op circulariteit, het hergebruik van componenten en hoogwaardige verwerking van de vrijkomende materialen. Eén punt houdt de Partij voor de Dieren nog wel bezig: die duurzame opwek en opslag worden, zo blijkt uit de antwoorden op onze technische vragen, niet in dit project meegenomen maar ‘indien gewenst ondergebracht in andere projecten’. Wij wensen dat, en die stevige ambitie… Ja, zo'n E-installatie moet niet alleen áls een zonnetje lopen, maar liefst ook óp een zonnetje. Vandaar onze vraag: wanneer wordt duidelijk of en, zo ja, wanneer er meer verduurzamingsprojecten bij bijvoorbeeld Nieuwveer worden opgepakt? Met het innovatielab daar op het terrein liggen daar

toch elektrificerende meekoppelkansen, want de boel gaat nú open. Wij denken dat dat iets is om met het bouwteam over te sparren. Dank u wel.

De heer Logt: Voorzitter. Goed voorstel, om gebruikt te maken ook van de kennis van wat bij deze installatie… Dus akkoord met het voorstel.

Voorzitter: Dank u wel. Dan komen wij bij de heer De Beer.

De heer De Beer: Dank voor al jullie vragen. Ik begin bij de heer Maas. De wens voor duurzame opwek en opslag, om die mee te nemen, wordt gedeeld. Die nemen we mee. Ik kan geen toezegging doen over wanneer dat die gedeeld wordt met u.
Wat betreft de vraag van de heer Arnold: in verband met de omvang van de kosten is dit voorstel wat anders, maar niet per se uniek. Dan maak ik gelijk een bruggetje naar de beantwoording van de vraag van mevrouw De Regt; het is natuurlijk goed dat we kritisch blijven wanneer eenzelfde marktpartij opnieuw een opdracht krijgt. De bouwteampartner voor Nieuwveer was al meegenomen in de Europese aanbesteding van E-Bath en de mogelijkheid van een vervolgopdracht was daarin al voorzien. En we hebben natuurlijk ook al die ervaring opgedaan met die partij, maar dat neemt niet weg dat we scherp moeten blijven op marktconformiteit, transparantie en de onderbouwing van de uiteindelijke uitvoeringskosten.
Dan kom ik bij mevrouw Goos: het voorstel gaat natuurlijk over de bedrijfszekerheid en de elektrotechnische installatie en procesautomatisering, en dat maakt bijvoorbeeld het hergebruik van effluent niet meer of minder mogelijk. Het is wel natuurlijk een modernere installatie, dus dan ga ik ervan uit dat die iets meer ingericht is op toekomstige ontwikkelingen, maar volgens mij staat dat volledig los van het voorstel dat nu voorligt. Dan hoop ik dat ik uw vragen voldoende heb kunnen beantwoorden.

Voorzitter: Dan ronden we daarmee… Mevrouw Goos.

Mevrouw Goos: Voorzitter. Even aan de portefeuillehouder: mijn vraag was dus ook eigenlijk… Ik heb u al eerder aangesproken over dat wij voorstander zijn om het water verder te zuiveren, zodat het herbruikbaar is. Ik vraag me dus alleen af: in hoeverre kan zo'n installatie daarvoor voorzien worden, zeg maar, om dat mogelijk te maken? Of staat het er helemaal los van?

De heer De Beer: Het staat er inderdaad helemaal los van.

Voorzitter: Dank u wel. Volgens mij kunnen we daarmee overgaan tot besluitvorming over dit voorstel. Is er behoefte aan stemverklaringen? Dat is niet aan de orde, dan openen we de stemming.
26 voor, 0 tegen, het voorstel is unaniem aangenomen.

Besloten:
Het algemeen bestuur besluit tot: het ter beschikking stellen van een voorbereidingskrediet tweede fase ter hoogte van het in de onderliggende stukken genoemd bedrag.

2.d Motie vreemd: Lage Vuchtpolder (fracties Natuurterreinen, Partij voor de Dieren, AWP, CDA, Water Natuurlijk en PRO)

Voorzitter: Wij gaan door naar de motie vreemd ‘Lage Vuchtpolder’. Daarvoor hebben wij afgesproken dat wij tien minuten zouden schorsen, dat gaan we doen.

De heer Arnold: Voorzitter. Nee, wij zouden tien minuten schorsen, maar wat ons betreft is het niet meer nodig, want wij hebben de vorige schorsing gebruikt om hier uit te komen. Zo praktisch zijn we dan ook.

Voorzitter: Toch gaan we tien minuten schorsen en ik vraag de fracties om even hiervoor bij mij aan de tafel te komen.

De vergadering wordt geschorst gedurende elf minuten.

Voorzitter: Dames en heren, wij zijn ruim tien minuten verder en ik zou graag de vergadering willen heropenen. Met daarbij nog, zoals zojuist gesproken met de fractievoorzitters, de toevoeging dat wij toch, ondanks dat wij eerder besloten de motie 2.e ‘Naar een gifvrij Noord-Brabant en een bloedserieus onderwerp, pfas’ van de fractie Natuurterreinen, straks als onderwerp 2.e zullen behandelen. Maar dat doen we niet voordat we eerst 2.d hebben behandeld, de motie vreemd ‘Lage Vuchtpolder’, ingediend door de fracties Natuurterreinen, AWP en Partij voor de Dieren. De portefeuillehouder zou zijn mevrouw Van den Berg, maar vanwege haar afwezigheid zal zij worden vervangen door mevrouw Hagenaars. Ik wil eigenlijk vragen of een van de indieners… Ja, de heer Von Meijenfeldt. Ik denk dat het behulpzaam is in uw behandeling, als u hem heeft ingediend en dat dan mevrouw Hagenaars een korte mededeling daarover doet. Het woord is aan de heer Von Meijenfeldt.

De heer Von Meijenfeldt: Voorzitter. Zal ik dan eerst beginnen met een korte introductie, als u dat toestaat? De Lage Vughtpolder, het is niet de eerste keer dat het op de agenda staat van het AB. Op 8 juli 2026 heeft het ook op de agenda gestaan en hebben we het onderwerp niet behandeld, want toen waren er zeg maar meerdere punten en brieven die er lagen en toen is toegezegd dat we op een later moment hierop terug zouden komen. Dat is dan nu dit moment. De Lage Vuchtpolder is in feite een paradepaardje als we praten over natte natuurparels, een paradepaardje van het waterschap. Het is een gebied dat zich bijzonder leent om die functie van natte natuurparel ook werkelijk te effectueren, maar daar is wel heel wat voor nodig en daar gaat ook mijn inbreng vanavond over: wat is er nodig? Nodig is de aandacht van het waterschap voor afspraken die al geruime tijd geleden zijn gemaakt, namelijk bij de aanleg in 2017 van zeg maar de hydrologische maatregelen in De Lage Vuchtpolder voor effectuering van de natte-natuurparelfunctie. Maar ook in 2019 toen er opnieuw overleg over was en een aantal voorzieningen inmiddels was gerealiseerd is andermaal toegezegd door het waterschap dat na verloop van drie tot vijf jaar een algehele evaluatie zou gaan plaatsvinden van het functioneren van het hydrologische systeem in de natte natuurparel de Lage Vuchtpolder. Het heeft de afgelopen jaren tot diverse discussies geleid maar ook tot teleurstellingen, tot een zekere verbetenheid over het feit dat een aantal van de voorzieningen van het waterschap, die voor het hydrologisch herstel zouden moeten functioneren, niet doelmatig functioneerden. Ze waren of kapot of filters functioneerden niet goed, er werd water ingelaten dat er niet ingelaten zou moeten worden. Er kwam op momenten dat er juist geen water nodig was wel water in, en omgekeerd. We zitten nu in een situatie dat die situatie niet echt gewijzigd is ten opzichte van wat al enkele jaren wordt geconstateerd. Maar het is juist van belang om op dit moment en ook op zo kort mogelijk termijn met de toegezegde evaluatie te komen, want de gemeente Breda heeft nog niet lang geleden ook een flink stuk van de Lage Vuchtpolder kunnen verwerven en

het zou fantastisch zijn als het hydrologisch systeem van de Lage Vuchtpolder ook erin voorziet dat er een goede aansluiting plaatsvindt met de doelstelling van de gronden van de gemeente Breda kan worden bereikt. Daar komt nog bij… Op dat punt wil overigens de nieuwe wethouder van de Breda, Marike de Nobel, binnenkort met de dijkgraaf praten. Vanmiddag is Marike de Nobel al wezen kijken in de Lage Vuchtpolder met een delegatie van Breda, om te zien hoe de situatie werkelijk is. Dat mede in het licht omdat Breda nog een belangrijke aankoop kan doen in de Lage Vuchtpolder op dit moment, die zeg maar het functioneren van de Lage Vuchtpolder en de hydrologische situatie aanzienlijk kan verbeteren. Kortom, de motie heeft tot doel van het waterschap de toezegging te krijgen dat de toegezegde evaluatie van het hydrologische systeem In de Lage Vuchtpolder op korte termijn een aanvang kan vinden en alle betrokkenen of alle belanghebbenden die daarbij betrokken moeten worden, ook inderdaad worden betrokken. Dat is de essentie van deze motie. Ik denk niet dat ik het dictum moet voorlezen, maar anders wil ik dat graag doen natuurlijk.

Voorzitter: Dat hebben we allemaal kunnen gezien.

De heer Von Meijenfeldt: Dank u wel.

Voorzitter: Mevrouw Hagenaars, een korte reactie namens het DB.

Mevrouw Hagenaars: Wij begrijpen het verzoek om de evaluatie. We zouden die evaluatie heel graag uit willen voeren, maar dat willen we ook heel grondig doen. Dat betekent dat we onder andere de gemeente Breda en provincie Noord-Brabant daarin mee willen nemen, waarbij we afhankelijk zijn van een aantal andere partijen, wat maakt dat ik het verzoek kan omarmen, alleen kunnen we de terugkoppeling in Q2 niet garanderen, want we weten dat onder andere bij de Provincie de capaciteit op dit onderwerp op dit moment beperkt is. Dus ik wil u vragen om ons een langere tijd te geven om uiteindelijk de evaluatie volledig afgerond te hebben, want we zijn wel van mening dat als we alleen het waterschapsdeel gaan evalueren, dat we geen integrale goede afweging kunnen maken van wat er allemaal gebeurd is en daar hebben we gewoon wel wat tijd en ruimte voor nodig om het integraal, compleet, goed te kunnen evalueren.

Voorzitter: Dank u wel. Ik kijk rond.

De heer Von Meijenfeldt: Mag ik een vraag stellen naar aanleiding van uw opmerking? Heeft u zelf een idee wanneer dat mogelijk is? Is dat Q3? Of kunnen we de tekst zodanig wijzen dat het zo snel mogelijk is? Dat noemen we niet exact een kwartaal, maar als dat u de oplossing kan bieden? In ieder geval is bij de gemeente Breda ook een heel goede hydroloog aanwezig, die op dit terrein vast steun zou willen geven aan het waterschap.

Mevrouw Hagenaars: Kijk, als ik niet op Q2 vastgepind word en als ik wat meer ruimte krijg, of als wij wat meer ruimte krijgen, dat zou ons zeker heel veel helpen. Wat niet wil zeggen dat ik het niet opstart, maar je hebt wel gewoon die andere partijen nodig en dan is een half jaar… Tenminste, Q2 begint natuurlijk in april, dan hebben we eigenlijk ruim een halfjaar en dat is voor dit complexe evaluatieverhaal gewoon echt kort.

De heer Von Meijenfeldt: Ja, dat is prima. Ik begrijp dat dat een knelpunt vormt gezien de capaciteit, maar wellicht kunt u dan in ieder geval in Q2 al een tussenbericht geven over de voortgang en wanneer dan de definitieve eindrapportage kan worden verwacht.

Mevrouw Hagenaars: We kunnen altijd even een mededeling doen over hoe ver we dan op dat moment staan, wat we al gedaan hebben en of we dan al beter kunnen inschatten wanneer het eindrapport komt. Dat kan altijd.

Voorzitter: Ik kijk even rond, ook naar de indieners, want na deze ruimhartige toezegging en de afspraken die gemaakt zijn, is het dan nog nodig om de behandeling verder in te zetten of trekt u de motie in met deze toezegging?

De heer Logt: Voorzitter. Mag ik een toelichtende vraag stellen? Begrijp ik het goed dat eigenlijk het DB de motie overneemt, lezende dat de opbrengsten van deze evaluatie tussentijds in Q2 teruggekoppeld wordt?

Voorzitter: Dat heb ik net mevrouw Hagenaars horen zeggen.

De heer Logt: Oké, voor de helderheid, dat we het maar heel duidelijk hebben dat iedereen weet wat er nu ligt.

De heer Von Meijenfeldt: Ja, als de wethouder die toezegging doet, en ik begrijp uit haar woorden dat zij het zal uitvoeren en inderdaad in Q2 die tussentijdse mededeling zal doen, dan trekken wij de motie in.

Voorzitter: Dat hebben we al genoteerd, dus dan is de motie ingetrokken en maakt geen onderdeel meer uit van deze beraadslagingen.

2.e Motie vreemd: Naar een gifvrij Noord-Brabant een bloedserieus onderwerp pfas

Voorzitter: Dan gaan wij door naar de besproken motie 2.e. Ik vraag of er behoefte is om daar nog wat over te bespreken met uw fractie? Dat is niet het geval. Dan gaan we door naar de indieners, dat is de fractie Natuurterreinen.

De heer Von Meijenfeldt: Ik neem aan dat u het over de motie over pfas wilt hebben?

Voorzitter: Daar wilt u het over hebben volgens mij, daar ging het hele debat over. Maar dus 2.e.

De heer Von Meijenfeldt: Goede conclusie. Voorzitter. Leden van het AB, wij worden geconfronteerd met veel bedreiging op dit moment. Ik ga niet allerlei bedreigingen noemen die ver van ons af liggen maar die toch ook van de orde zijn, maar vooral bedreigingen in onze directe omgeving. Dan gaat het over zeg maar het elektriciteitsnet, het gaat over de drinkwatervoorziening, het gaat over pleidooien om ons hele gedrag en leefstijl om te bouwen omdat wat we nu hebben verworven niet langer tot het domein van ons alleen [onverstaanbaar woord, 2:02:16], maar waar ook andere aspecten een grote rol in spelen. Maar ik wil het vanavond over pfas hebben. Toen ik met de motie begon, of toen wij ermee begonnen, was misschien de indruk ‘laten we eens een keer een punt inbrengen waar we weinig aandacht aan besteden, maar wat ons toch een leerzame oplossing of een leerzame conclusie kan opleveren. Ik heb naar aanleiding van onderzoek dat heeft plaatsgevonden onder Kamerleden - dat facultatief deze zomer is uitgevoerd in juni en in september is gerapporteerd aan de Tweede Kamer - en

waaruit naar voren kwam dat bij de deelnemende Kamerleden sprake was van een grote lichamelijke belasting door middel van giststoffen en dan met name de pfas-stoffen. Ik heb me er de afgelopen periode, de afgelopen weken wat verder in verdiept en inmiddels weet ik dat er sprake is van miljoenen pfas-stoffen waarmee wij ons lichaam en onze omgeving belasten. Ik spreek van 'wij', want wij zijn daar ook zelf medeschuldig aan. De heer Van der Kallen gaf in zijn betoog daarstraks al aan: ja, wij maken ons er druk om, maar van pfas zullen we nooit afscheid kunnen nemen. Ik denk dat dat geen goede instelling is. Ik denk dat het ook aan ons is als waterschap om de problematiek van pfas heel serieus te nemen en nog serieuzer dan we gedaan hebben in voorgaande behandelingen, onder andere de initiatieven vanuit het CDA om de pfas te bannen uit Nederland. Ik denk dat het hoogst noodzakelijk is om als waterschap daar toch meer rekenschap van te geven, wellicht is het wel een van de grootste bedreigingen die we hebben voor de komende periode en dat betekent ook dat wij in het kader van wetgeving, ook in internationaal verband, dus vanuit Brussel, maar ook vanuit Nederlandse wetgeving steeds meer gedwongen zullen worden om het leefmilieu en daarmee ook zeg maar de gezondheid van onze inwoners meer op de voorgrond te plaatsen. Dat is ook een beetje de intentie van deze motie, dat we moeten kijken in hoeverre deze problematiek van de pfas… En ik ga maar niet al te diep in op de aard van die stoffen, maar die stoffen komen vooral uit ons voedsel, uit ons drinkwater en uit onze leefomgeving. Maar voedsel en drinkwater, en drinkwater is voor een belangrijk deel afhankelijk van het oppervlaktewater waar wij als waterschappen de zeggenschap en de verantwoordelijkheid voor dragen. Het is zaak dat we ons daar veel meer rekenschap van geven, maar ook onze uitgangspositie goed in beeld moeten hebben en daar is het onderzoek waar wij op aandringen op gericht. We geven leden van dit algemeen bestuur, als het DB ermee instemt, de gelegenheid om zich facultatief aan te melden voor bloedonderzoek om te kijken hoeveel gifstoffen - en met name ook de stoffen die ik net noemde - in ons lichaam voorkomen. Bij de acht Kamerleden die onderzocht zijn maar ook dertien anderen die uit iedere provincie naar voren zijn gebracht, is gebleken dat zij allen een grote hoeveelheid pfas - en dat zijn dan stoffen als PFOA en PFOS - in hun lichaam hebben, ver boven de gezondheidskundige grenswaarden. Het zou goed zijn, ook als *image* voor ons waterschap, als wij dit onderzoek uitvoeren, wat wij voorstellen. Want wij kunnen daarna laten blijken, ook in de richting van onze landelijke overheid, dat wij de noodzaak van een snelle uitbanning van de pfas-stoffen onderstrepen en willen benadrukken en ook zeg maar onze legitieme inzet voor de bestrijding van die pfas en alles dat ermee samenhangt kunnen gaan aanpakken. Dat heel in het kort, voorzitter, als onderbouwing van deze motie. Ik hoop van ganser harte dat wij als AB-leden de verantwoordelijkheid die we hebben, en ook de aspecten of de perspectieven die de vergiftiging door pfas-houdende stoffen voor ons waterschap heeft, onder ogen willen zien en mee willen werken aan dit onderzoek. Dank u wel.

Voorzitter: Dank u wel, mijnheer Von Meijenfeldt. Dan gaan wij het een rondje maken.

De heer Arnold: Voorzitter. Wij zijn mede-indiener van deze motie. Een uitstekend betoog, denk ik, van de heer Von Meijenfeldt. Twee punten wil ik aanvullen. Wetenschappelijk is natuurlijk al heel veel gezegd over pfas. Gisteren nog het rapport van het RIVM over ons drinkwater; alarmerend, echt alarmerend. Ik zag ook op de website van het RIVM dit jaar al maar liefst zeven of acht artikelen vanuit het RIVM, waarin wetenschappelijk toch wel de nodige punten worden gezegd over de problemen die pfas in ons milieu veroorzaken en in ons lichaam veroorzaken. Over de reden waarom we dit doen: kijk, je doet dit, je laat dan dat bloed prikken, als wij dat dan met elkaar zouden kunnen afspreken om te laten zien dat het ook in ons waterschap voorkomt. Dat het niet iets van Nederland is, maar het is dicht bij ons. En het tweede

is: het is een boodschap. Als het zo zou zijn – wat wij wel verwachten, dat het niet goed is, ook in ons waterschap - richting de landelijke overheid, richting Europa: maak er meer werk van. We vragen daar al heel lang om, we hebben er al moties over ingediend, we hebben er al over gesproken. Maar het is ook informatie - en dat vind ik ook belangrijk, als we er de media mee kunnen halen - naar onze burgers: ben bewust welke producten op dit moment nog pfas hebben, want het is slecht voor ons milieu. Dus een dubbele boodschap en ik hoop dat dat kan motiveren, ook richting het DB en de collega AB-leden, om deze motie te steunen. Dank u wel.

De heer Maas: Voorzitter. Een mens lijdt het meest onder hetgeen hij produceert. Dat lijkt soms in elk geval, de uitvinding van pfas is in elk geval een voorbeeld van een productgroep die zich uiteindelijk tegen de mensheid keerde. Nou ja, uiteindelijk? Al snel, in de jaren ‘50 en ’60 merkte de producent Dupont al dat hun medewerkers ernstig ziek werden, tot aan het krijgen van misvormde baby's toe. Het bizarre is natuurlijk dus vooral dat we ruim een halve eeuw verder zijn en er nog altijd geen pfas-verbod is, zodat er nog steeds meer pfas over de aarde wordt uitgestrooid. En gezien de vele, inmiddels door anderen al aangehaalde nieuwsartikelen - ook deze week weer - dreigen we met zijn allen een soort pfas-schappers te worden in dit waterschap. Over nieuwsartikelen gesproken; onlangs las ik in The Guardian dat door de bouw van datacentra voor AI, pfas als productiemateriaal ook weer in de lift zit. Vroeg of laat komt dat dus allemaal in het water. Uit het lokale nieuws, gisteren in BN DeStem: pfas zit wat betreft het voedsel vooral in eieren, zuivel en vlees. Deduceer daar uw eigen voedselwijzer uit, zou de Partij voor de Dieren zeggen. Goed. De motie beoogt dus nogmaals aandacht te vragen voor de urgentie van dit probleem op een ietwat tragisch-ludieke wijze. Ik zie nadat de motie is aangenomen en het onderzoek uitgevoerd al een even schrijnend als spraakmakend persbericht voor me vanuit Brabantse Delta in de trant van ‘te veel pfas aangetroffen in bloed van Brabantse waterschapsbestuurders’. Ik zal zelf als hypochonder in elk geval alvast beginnen met moed verzamelen, want ik vrees dat ik niet alleen vol praatjes blijk te zitten. Dank u wel.

Voorzitter: Ik kijk naar PRO, nog behoefte als mede-indiener? Dan maken we daarna het rondje af.

De heer Schouwenaars: Voorzitter. Waarom dienen wij dit mede in? Niet omdat we zwaar wetenschappelijk onderzoek aan de orde stellen. pfas zit in het nieuws van alle dag. Ik denk dat het goed is dat wij uitstralen dat wij dat als waterschapsbestuur serieus nemen. En dan gaat het niet zozeer over de effecten van het onderzoek zelf, maar veel meer om publiciteit daar rondom. Dat wij aangeven: wij zijn ermee bezig en het gaat ons niet in de koude kleren zitten. Dat is het belang van deze motie, om dat gewoon goed over het voetlicht te brengen. Dank u wel.

Voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we het rondje maken.

De heer Vruwink: Voorzitter. pfas is natuurlijk een verschrikkelijke stof, en alle stoffen die met pfas te maken hebben. pfas zit heel veel in blusschuim en we moeten eigenlijk op al onze militaire vliegvelden en ook burgerluchtvaart eens kijken wat daar allemaal gebeurt. Dat is gebeurd in Friesland, voor zover ik weet in Gilze-Rijen ook, Woensdrecht weet ik niet. Maar het zou eigenlijk weg moeten. Ik weet dat er aan de Erasmus Universiteit, of het Erasmus Ziekenhuis onderzoek naar gedaan wordt, voornamelijk eigenlijk op immunologie. Ik ben eigenlijk heel erg voor die vingerprik, zeker, dan weet je waar je aan toe bent, maar het voegt niks toe. Je weet het dan, en dan? Wat ga je dan doen? Je kunt het er niet uithalen. Hetzelfde geldt voor microplastics; we hebben allemaal ongeveer de grootte van een creditkaartje aan microplastics in ons lijf. Waar

het zit weten we niet, maar het zit er wel in. Ik zal de motie steunen, omdat ik echt tegen pfas ben, maar het zal lastig zijn. Tot zover.

Mevrouw De Regt-Taks: Voorzitter. pfas is natuurlijk zorgelijk, vooral als je dit in een mensenlichaam hebt, maar het zit waarschijnlijk ook in alle dieren. Maar wij vinden gewoon als Waterbreed, als bestuursleden zich willen laten onderzoeken door middel van een vingerprik; dit kan volgens ons ook via andere kanalen. Aandacht vragen is goed, maar wij als waterschap horen gewoon bij onze een kerntaken te blijven en om deze motie uit te gaan voeren, vinden wij veel te ver gaan.

De heer Gosens: Voorzitter. Allereerst over het verbod van pfas; wij weten zelf nog niet goed wat pfas nou werkelijk is. Het zijn honderdduizend of heel veel duizenden verschillende soorten stoffen, dus we zijn eigenlijk bijna nooit klaar met onderzoek, denk ik. Maar laat ik me richten tot het verzoek aan het dagelijks bestuur: die vingerprik, dat kan mij niets schelen, dat vindt de VVD nog wel een leuk moment om dat eens een keer aan de orde te stellen en dan weet je ook in ieder geval waar je over praat hier. Maar het is natuurlijk wel zo dat met een vingerprik niks wordt opgelost en dat vind ik een beetje jammer. Dank u wel.

Mevrouw Korst-Dingemans: Voorzitter. Daarstraks, in eerste instantie hebben we de motie natuurlijk weggestemd, maar in tweede instantie gaan we hem toch behandelen en het is misschien toch wel goed dat we dit doen. Dus soms moet je terugkomen op een eerder besluit, dus dat doen wij bij dezen ook graag. We hebben de motie inmiddels gelezen en deze avond hebben wij de meeste amendementen al gesteund, ook uw vorige motie. Deze motie gaan wij niet steunen. Waarom niet? U mag natuurlijk zelf die vingerprik laten doen om te kijken wat de uitslag is en u mag wat ons betreft dit later ook delen met het bestuur, en wellicht dat daar wel interessante conclusies uitkomen. En Ludo, je hoeft er echt niet bang voor te zijn hoor, het valt denk ik reuze mee. Maar ik moest met deze motie wel terugdenken aan de motie die wij vorig jaar eigenlijk voorbereid hadden. We hadden hem meegenomen naar Brussel en die motie hield eigenlijk in dat wij Brussels geld wilden genereren om pfas te zuiveren en te kunnen vernietigen. Daarvoor hadden wij samen eigenlijk met elkaar afgesproken dat we die motie in zouden gaan dienen. Te elfder ure trok eigenlijk iedereen zich terug. Ik vraag me tot de dag vandaag af waarom, want we moeten denk ik juist toe naar… pfas verbieden zal heel lastig worden. pfas komt via België in ons oppervlaktewater. pfas komt meer voor in het oppervlaktewater dan in het grondwater, dus er zijn ook een aantal zaken, denk ik, heel belangrijk. Kijk, als dit ertoe kan leiden… Als de uitslag van de onderzoeken die u misschien afzonderlijk zult nemen ertoe leidt dat we straks toch nog eens een keer ons over een gezamenlijke motie kunnen buigen om te kijken hoe we Brussels geld kunnen genereren om pfas te zuiveren? Want daar zullen we echt naartoe moeten: zuiveren en vernietigen. Die kennis is er al, nog onvoldoende maar innovatie is daarvoor nodig en geld natuurlijk. Ik denk dat we moeten proberen daarin samen te werken. Tot zover.

De heer Dujardin: Voorzitter. Onze reacties horende bereiken de indieners tenminste al één doel: nog eens een keer onder de aandacht te brengen van ons allen als bestuur, maar ook al onze luisteraars en mensen die ons volgen, welke risico's er zitten aan pfas. En het is vast niet de enige stof waar we ons zorgen over moeten maken. Uit de artikelen die we lezen blijkt dat we met elkaar in rap tempo de aarde wat aandoen wat we later misschien nooit meer goed kunnen maken, en dat is niet goed. Ik snap sommigen dat ze zeggen: moet je dan met deze motie die aandacht vragen? Ik denk dat het goed is om het op deze manier te doen. Wij zullen ook niet

tegenstemmen. Wat ons betreft is het prima, want er staat ook in dat eenieder vrij wordt gelaten of hij wel of niet er wat mee wil doen. Hetzelfde als ik vijf keer per jaar bloed geef bij de bloedbank en mijn bloed ook steeds onderzocht wordt en daar hoop ik dat nooit stoffen in gevonden worden die mijn gezondheid zullen schaden, maar dat terzijde. Dus steun, maar vooral steun voor het idee om met elkaar weer eens de aandacht te vragen voor het probleem pfas en hoe wij ook als waterschap moeten zoeken naar en vechten voor de manieren om dat uit ons milieu te halen.

De heer Van der Kallen: Voorzitter. Alleen de titel: naar een gifvrij Noord-Brabant. De eerstkomende twintigduizend jaar is Noord-Brabant niet gifvrij. Zelfs als we alle bedrijven sluiten, alle mensen ombrengen is het niet gifvrij. pfas zit in bijna alles. Hier, in dit. Het zit in bijna alles. En ja, ik ben ook schuldig. En waarom? Ik heb bij een kunstharsfabriek gewerkt. Sterker nog, ik heb isoftaalzuren, ortoftaalzuren en bisfenolharsen ontwikkeld. Waarom? Om de drinkwaterleidingen mee te maken. Ja, met de kennis die ik toen had dacht ik dat bisfenol een goed, chemisch bestendig product was om er kunstharsen mee te maken. Het zit in bijna alles. En ik ben voor onderzoek, maar onderzoek om vast te stellen of pfas in ons bloed zit is niet nodig: het zit erin. Onderzoek doen naar de samenstelling van ons bloed zonder dat we een oplossing hebben, is eigenlijk de boel belazeren. Naar een gifvrij Noord-Brabant leidt deze motie niet. Dat er bewustwording moet zijn over pfas en dat er zo snel mogelijk maatregelen moeten worden genomen om bepaalde bewuste toepassingen van pfas te ontmoedigen respectievelijk te verbieden en met alternatieven te komen, dat is hartstikke goed. Maar alleen al de suggestie dat er een absoluut verbod kan zijn? Alsof we geen eieren meer mogen eten, gaan we dat de kippenboeren aandoen? Die vijf kippenboeren in Brabant wordt al genoeg aangedaan. Het zit in kaas, het zit in melk, het zit in moedermelk. Waar hebben we het over? Een gifvrij Noord-Brabant wekt een suggestie alsof deze motie ergens toe zou leiden, tot een gezonde situatie. Nee, we leven niet gezond en onze…

De heer Vruwink: Voorzitter. Mijnheer Van der Kallen, u vertelt dat bloedonderzoek eigenlijk niets zou toevoegen, wanneer je dat weet. Daar zit een kern van waarheid in, maar het zou natuurlijk wel heel erg wetenschappelijk kunnen zijn, voor de onderzoekers in het Erasmus. Ik zou daar dan de verbinding mee willen zoeken, om daar de opening te vinden voor dat onderzoek.

De heer Van der Kallen: Kijk, als een onderzoeker mij vraagt of hij mijn bloed mag onderzoeken, doe ik dat onmiddellijk. Dat heb ik in het verleden zelfs gedaan, omdat ik iets gemankeerd heb waar ik eigenlijk dood aan had moeten gaan. Bij het Erasmus dachten ze: we willen die man samen met twintig anderen in Nederland onderzoeken, waarom ging hij er niet aan dood? Dan werk ik onmiddellijk mee, want dat heeft een doel, om tot wetenschappelijke beoordeling te komen. Maar om vast te stellen - en het staat er letterlijk, hè - of giftige stoffen zoals pfas in hun lichaam voorkomen. Ja, dat komt erin, daar hoef je helemaal geen onderzoek voor te doen. En dat prikje, als je vroeger suiker had dan was zo'n vingerprikje dagelijks werk, dus maak je daar maar niet druk over. Dat mag geen probleem zijn, want denk aan je opa en oma, die ooit suiker gehad zouden kunnen hebben, dat bijna dagelijks moesten doen. Om maar aan te geven: het stelt niks voor. Onderzoek is goed, maar het moet wel ergens toe leiden. En helaas, als het onderzoek zou leiden tot een gifvrij Noord-Brabant, dan was ik de eerste die het toe zou staan.

De heer Von Meijenfeldt: Voorzitter. Ik proef uit de woorden van de heer Van der Kallen een zekere moedeloosheid: het is overal om ons heen, het zit overal, het zit ook in onszelf...

De heer Van der Kallen: Ho, wacht even, moedeloos? Nee, je moet de juiste dingen doen als overheid. En dat begint met het realistisch zijn.

De heer Von Meijenfeldt: Maar…

Voorzitter: Zullen wij proberen om elkaar te laten uitspreken?

De heer Von Meijenfeldt: Voorzitter. Er speelt natuurlijk ook wat anders, en dat gaat…

De heer Van der Kallen: Ik ben niet moedeloos en u moet ook niet de suggestie wekken dat ik moedeloos ben, want ik ben een vechter. Ik ben een Van der Kallen, ik geef nooit op. En tegelijkertijd erken ik… Sommige dingen accepteer ik. Niet omdat ik er niks aan kan doen, maar ik kijk echt naar de oplossing. En is deze motie naar een gifvrij in Noord-Brabant, dat is de titel? Nonsens. Een gifvrij Noord-Brabant, als dat kunnen, zou ik er duizend keer voor zijn. Voorzitter, ik moet beëindigen, want ik word alleen maar boos. Maar ik wens iedereen sterkte.

Voorzitter: Ik merk het.

De heer Von Meijenfeldt: Ja, de emotie komt tot grote hoogte. Ik heb geprobeerd in mijn inleiding te zeggen: pfas, en met pfas nog een heleboel andere soorten, zijn geen natuurlijke stoffen. Die zijn door de mens gemaakt en leiden alleen maar tot ellende bij de mensen uiteindelijk. En u kunt wel zeggen ‘we kunnen niks doen en daarom moet je ook zo'n onderzoek niet doen’; het onderzoek levert wel degelijk resultaten op de waar we als waterschap het nodige mee kunnen doen. We komen vroeg of laat voor de vraag te staan om de rommel op te gaan ruimen en in welke mate zal dan op enigerlei wijze wel naar voren komen, maar iedere dag dat het langer duurt komen er meer van deze stoffen in ons milieu, in onze watergangen en in onze assets voor. We kunnen beter nu kijken wat we kunnen doen, met name publicitair, om in ieder geval het bewustzijn bij onze ingezetenen maar ook bij de bestuurders in de gemeenten en ook bij de organisaties, zoals een GGD enzovoort, te vergroten en aangeven dat het waterschap daar haar rol in wil nemen en ook in wil meedenken en meewerken om oplossingen te vinden voor dit grote probleem. We kunnen wachten op wat er in Brussel gebeurt; er wordt ook wel gedacht, er ligt al sinds 2023 een voorstel van Nederland, Zweden, Noorwegen, Denemarken en Duitsland om een onmiddellijk einde te maken aan het gebruik van pfas-houdende stoffen. En we moeten wachten, wachten, wachten en zoals…

Voorzitter: Ik roep u allen op, want we glijden nu wat af van de motie die oproept tot bloedprikken.

De heer Von Meijenfeldt: Goed, ik zal het kort samenvatten. We willen én hier graag publiciteit aan geven, dat wij als waterschap hierin... Plus het feit dat we zelf het voorbeeld geven van, we staan ook voor onze eigen gezondheid in.

De heer Van der Kallen: Voorzitter. Ik wil toch reageren.

Voorzitter: Heel kort. Want volgens mij…

De heer Van der Kallen: Ja. Het idee dat we af moeten van pfas-houdende grondstoffen, daar ben ik voor. Maar gaan we moeders verbieden moedermelk te geven? Want daar zit pfas in. Punt. Laten we realistisch zijn en niet met dit soort 'naar een gifvrij Noord-Brabant'-moties komen.

De heer Hendrickx: Voorzitter. Wij steunen het verhaal van de heer Van der Kallen volledig. Wij zullen dus ook tegenstemmen. Bovendien, wij vinden dit geen kerntaak van het waterschap, om vingerprikken te organiseren voor AB-leden. Dat is paniekpolitiek. Het staat uiteraard eenieder vrij om in eigen tijd en voor eigen kosten een vingerprik te halen, maar dit is echt geen taak. Het is dat we ruim in de tijd zitten, maar wat mij betreft stoppen we hiermee. Dank u wel.

Mevrouw Goos: Voorzitter. Ik ben het wel met de heer Hendrickx eens, het is eigenlijk niet… Bloedonderzoek is niet onze kerntaak. OWP is er natuurlijk wel voor om de pfas uit de wereld te helpen, zo veel mogelijk, maar ik denk dat er naar andere manieren gezocht moet worden. Tot zover.

Voorzitter: Dank u wel. Dan hebben we volgens mij iedereen gehad en gaan we naar mevrouw Hagenaars namens het DB.

Mevrouw Hagenaars: Ik denk dat we het er allemaal over eens zijn dat pfas een heel belangrijk probleem is. We hebben natuurlijk net de influentstrategie besproken, waar we ook natuurlijk een heel belangrijk doel hebben, om die pfas aan de bron aan te pakken. En dat is volgens mij onze kerntaak, om te zorgen dat pfas niet in het afvalwater komt en als het erin komt, dat we gaan kijken hoe we het eruit kunnen halen. Dat brengt mij erbij dat ik deze motie ontraad. Dat heeft een aantal van onze AB-leden al gezegd: is dit onze kerntaak? Heeft dit voor het waterschap een aanvullende meerwaarde? Die zie ik op dit moment hier niet in. Ik kan me voorstellen dat iemand het graag wil weten, die staat natuurlijk vrij om het onderzoek zelf op te starten maar ik denk niet dat het aan het waterschap is om dit onderzoek aan te bieden aan onze bestuursleden. Ik denk dat wij veel meer onze tijd moeten stoppen in de influentstrategie, in de aanpak van pfas en daar zijn we ook op allerlei manieren mee bezig; intern dan wel met de Unie, dan wel met andere projecten en onderzoeken. Dus mijn advies zou zijn om deze te ontraden.

Voorzitter: Dank u wel. Ik kijk rond. Er is al veel gewisseld over deze motie, het advies van het DB was ook helder. Ik kijk naar de indieners, is er nog iets toe te voegen in tweede termijn?

De heer Von Meijenfeldt: Ik ben bang dat wij... Ik hoor de discussie en ik kan me voorstellen dat er de nodige reserves zijn voor juist onze inzet voor dit onderwerp. Maar aan de andere kant, wij hébben de verantwoordelijkheid en wij kunnen hiermee tonen dat we die verantwoordelijkheid ook willen nemen. Als ik gisteravond een proef doe op de kwaliteit van mijn drinkwater, wat ik drink, en ik constateer dat er uitkomt dat de mate van verontreiniging met pfas ongeveer 2,2 nanogram per milliliter bloed is, terwijl de Gezondheidsraad 4,4 als topwaarde ziet van de verontreiniging die plaatsvindt door pfas, dan denk ik: we zijn toch al een flink eind op weg om ons lichaam te vergiften met deze stoffen. Dan kun je natuurlijk gaan discussiëren over de vorm om dat goed voor het voetlicht te brengen; wij denken dat dit echt een expliciete mogelijkheid is om dat te doen. Dan kun je zeggen, het kan ook een aanzet zijn voor verdere inzet om hier deze stoffen te bannen uit ons werkgebied. Dus ja, nogmaals een pleidooi om de publiciteitswaarde van deze aanpak te doorzien. En het is misschien ludiek, het is misschien maar een druppel op een gloeiende plaat, maar zonder inzet kom je nooit tot een oplossing. Dank u wel.

Voorzitter: Dank u wel. Ik kijk naar de heer Arnold, nog dingen toe te voegen aan de discussie? Nee, dat is niet het geval. Partij voor de Dieren?

De heer Maas: Voorzitter. Er werd gesproken van paniekpolitiek. Wel een mooi woord, vind ik. Ik denk dat als er eerder wat meer paniek rond pfas was geweest, dat we minder ver van huis waren en gezien de nieuwsberichten is paniek misschien wel hoog tijd eigenlijk. Daarnaast was er de discussie over 'is dit nou wel een kerntaak?' Ik denk dat het een kerntaak van het waterschap is om problemen te adresseren die met schoon water van doen hebben en pfas vervuilt ons water; op die manier raakt het wel degelijk aan onze kerntaak. En natuurlijk draagt het maar een molecuultje of drie misschien bij richting een gifvrij Brabant, maar stel dat er een nieuwsbericht is en daarin lezen we: nou, die en die AB-leden van waterschap Brabantse Delta hebben veel te veel pfas in hun bloed, en een inwoner denkt bijvoorbeeld 'nou, dan gebruik ik die crème niet meer waar pfas in zit'. Of 'ik ga eens uitzoeken waar pfas in zit'. Of een agrariër denkt 'nou, ik faseer de pfas-pesticiden eruit'? Dan heb je toch een concreet resultaat met zo'n kleine actie, die ook niet zo veel geld kost. Dus ik denk nog steeds dat de motie de moeite waard is. Dank u.

Voorzitter: Dank u wel. PRO nog behoefte aan een tweede termijn?

De heer Schouwenaars: Nee voorzitter, dan ga ik in herhaling vallen.

Voorzitter: Dat hoeft niet, dan maken we het rondje.

Mevrouw Korst-Dingemans: Ik wil nogmaals terugkomen op het feit dat we denken, dat bewustwordingsproces is onderhand… Iedereen is zich ervan bewust dat het niet goed is. Ik denk, een van de oplossingen zit hem erin dat we het kunnen zuiveren, dat we het eruit kunnen halen en alle andere oplossingen moeten meegenomen worden natuurlijk, maar het eruit halen dát is belangrijk. Dat moeten we kunnen. Innovaties zijn er en daar moeten we mee aan de slag.

De heer Dujardin: Voorzitter. Ik zou in herhaling vallen van wat ik eerder zei. Daar laat ik het bij.

Voorzitter: Ik zie verder geen behoefte, dan gaan we naar mevrouw Hagenaars, waar volgens mij dan ook niks meer voor open staat. Dan kunnen wij overgaan tot besluitvorming over deze motie. Is er behoefte aan stemverklaringen?

De heer Post: Ik heb wel behoefte aan een stemverklaring. Er is een aantal dingen al gezegd. Mijn stemverklaring is: ja, dit is wel degelijk een kerntaak van het waterschap, want het gaat over het schoonhouden van water. En nee, er gebeurt nog bar weinig op het gebied van tegenhouden van pfas, dus alle stapjes voor bewustwording, ook outside the box zoals dit, kunnen helpen. En dit is een kleine stap en daarom zeg ik: dit zou je moeten doen. Dat is mijn stemverklaring.

Voorzitter: Dank u wel. Anderen nog behoefte aan een stemverklaring? Dat is niet het geval, dan openen wij de stemming over de motie M2.
Tien voor, zestien tegen. De motie is verworpen.

3. Hamerstukken

Voorzitter: Dan gaan wij door naar het agendapunt 3, de hamerstukken. Dat gaat over grondbeleid, het oprichten en toetreden tot de coöperatieve vereniging Verdygo, de participatieverordening inclusief uitdaagrecht, de adviesnota 'toestemming en instemmingsbesluit toetreding waterschap Limburg tot gemeenschappelijke regeling Aquon' en de notulen en besluitenlijst. Zijn er mensen die daar nog het woord over willen voeren, kunt u daarmee instemmen? Dat is het geval.

3.a Grondbeleid

Het algemeen bestuur besluit:
1) In te stemmen met het vaststellen van de Nota Grondbeleid.
2) Over te gaan tot het intrekken van het huidige Vastgoedbeleid 2011.

3.b Oprichten en toetreden tot de coöperatieve vereniging Verdygo

Het algemeen bestuur besluit:

- *In te stemmen met het (mee) oprichten van een coöperatieve vereniging Verdygo en daar als waterschap lid van te worden*
- *In te stemmen met bijgevoegde versies van de oprichtingsakte met de statuten, de ledenovereenkomst en de toetredingsovereenkomst van de coöperatieve vereniging Verdygo UA;*
- *Het dagelijks bestuur mandaat, volmacht en machtiging te geven om het waterschap na oprichting te vertegenwoordigen in de ledenvergadering van de coöperatieve vereniging en in dat kader uitvoeringsbesluiten te nemen en uitvoeringshandelingen te verrichten.*

3.c Participatieverordening inclusief uitdaagrecht

Het algemeen bestuur besluit: de Wijziging van de Participatieverordening (1029949) en de actualisatie van het Beleidskader participatie (#samencreatief; 1029951) met daarin de voorwaarden voor toepassing van het uitdaagrecht vast te stellen.

3.d Adviesnota 'Toestemming en instemmingsbesluit toetreding waterschap Limburg tot gemeenschappelijke regeling Aquon'

Het algemeen bestuur besluit: het dagelijks bestuur overeenkomstig artikel 50, vijfde en vierde lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen toestemming te verlenen te besluiten tot toetreding van het dagelijks bestuur van Waterschap Limburg tot de Gemeenschappelijke regeling AQUON 2024 en tot wijziging van de Gemeenschappelijke regeling AQUON 2024, beide per 1 januari 2027.

3.e Notulen en besluitenlijst

Het algemeen bestuur besluit vast te stellen de notulen en besluitenlijsten van de vergaderingen van het algemeen bestuur van 1 juli 2026 en 8 juli 2026 en kennis te nemen van de voorraadagenda en de actie- en toezeggingenlijst van het algemeen bestuur.

4. Rondvraag

Voorzitter: Dan gaan wij door naar de rondvraag. Is er iemand die gebruik wil maken van de rondvraag?

De heer Dujardin: Voorzitter. Het is misschien een beetje vreemd om hem in deze vergadering op die manier aan de orde te stellen, maar het viel ons op dat, toen wij hier het terrein op kwamen rijden, alle invalide-parkeerplaatsen bezet waren door balen stro. Ik zou toch graag de organisatie vragen en de verantwoordelijken die daarbij betrokken zijn, om in ieder geval die parkeerplaatsen niet te gebruiken voor het storten van afval.

Voorzitter: Dat was al opgevallen, dat wordt opgepakt. Anderen nog behoefte aan de rondvraag? Ik kijk rond, dat is niet aan de orde.

5. Sluiting

Voorzitter: Dan wil ik u allen danken voor uw inzet en dan sluit ik deze vergadering van het algemeen bestuur. Dank u wel.

Sluiting vergadering: omstreeks 21.35 uur.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het algemeen bestuur op 11 november 2026.

De dijkgraaf	De secretaris-directeur
J. Bengevoord	A. Meuleman